

Rašo V. G.

Nepatinka ir gana Pašto darbininkai Kreivas protavimas Ir Fordas muša algas.

Keliatą kartų "Sandarų" buvo pakritikuotas p. Bačiūnas, Tabor Farmos savininkas, kuriam užsinorėjo tapti SLA prezidentu. Kritika nėra malonus dalykas ir p. Bačiūnas pasisamdęs advokatą grumoja pasodinsęs "Sandaros" redaktorių belagėn už įžeidimą jo malonybės.

Kodel neimti pavyzdžio iš p. Bačiūno rėmėjų, kurie taip nekaltai apie viską kalba. Štai paskutinėj "Margučio" laidoj statomas labai rimtas klausimas: "Ar gali užtikrinti, kad atėjus SLA. seimui Pittsburghe sandariečiai nekels triukšmą ir nekąs į rankas policmonams?"

Nėjaugi p. Bačiūnas svajoja būti ir policmanu? Geriausia prieš Kalėdinę žinia ateina iš Washingtono. Pašto viršininkas Brown paskelbė, kad artėjant šventėms bus nusamdyta 176,205 naujų darbininkų išsiuntinėj laiškus. Bet galia tik, kad jie dirbs iš viso tik dešimtį dienų, pradėdamas gruodžio 13.

Katalikiški laikraščiai džiaugsmingai paskelbė, kad vienas žymus Indijos protestonų veikėjas A. S. David priėmė katalikų tikėjimą. Jis žada atsikraustyti į Ameriką ir leisti laikraštį: "nušviesti katalikų tikybos esmę."

Labai geras sumanymas. Kas nors turėtų ateiti ir pasakyti kame yra katalikų tikėjimo esmė.

"Lietuvos Žinios" primeta Kauno Vilniui Vaduoti Sąjungai, buk ji turinti permažai idealizmo. Kas tik parašo į laikraštį, tas nori gaut atlyginimo. Kaikurie viršininkai buk važinėja po Afriką ir gauna apmokėti.

Tai viskas mažmoži. Tačiau V. V. Sąjunga, kaip ji netobula, visgi atneša daug gero.

"Vienybė" užduoda mums labai gilų klausimą: "Kodel 'Sandara' atsiskak savo periečių metų principo remti Tareilą?" Well, tokio principo periečiais metais mes neturėjom ir kalbos apie atsiskakimą nuo jo yra tuščias dalykas.

Jeigu "Sandara" but rėmūsi p. Tareilą, galimas daiktas, kad jis but laimėjęs.

Mažutė Danijos valstybė labai susirupino politinėmis permainomis Anglijoje. Jeigu bus ten pakelti muitai, beveik visa pieno pramonė Danijoje turės žlugti.

Panašus dalykas gali atsitikti ir Lietuvoje. Musų mėsos išvežimui irgi grėšia pavojus. Pirkėjų apart Anglijos sunku šiandien rasti.

Nuėjusdami, kad greitai laiku gali netekti savo karidoriaus, lenkai pradėjo smarkiai bruzdėti. Ypač daug tenka Amerikos senatoriui Borah, kuris driso išsistarti už pertvarkymą Lenkijos sienų. "Be kraujo neatiduosim savo žemės", yra lenkų atsakymas.

Jau ir Fordas ėmė mažinti mokesnį darbininkams: Numušimas siekia 15 nuoš. Darbininkai, kurie gaudavo 7 dol. į dieną, buvo atleisti

Indija Nusiminius Del Naujos Politikos Anglijoje

Gandhi nusiminęs; mano, kad laimėjus nacionalistams, Indijos nepriklausomybės atgavimas bus neįmanomas.

Londonas. — Indijos nacionalistų vadas Gandhi, kuris kartu su kitais delegatais yra atvykęs nepriklausomybės atgavimo Indijai, nesidžiaugia darbiečių pralaimėjimu, nes iš konservatyviškos Anglijos valdžios jis nieko gero nelaukia.

Kuomet valdžią turėjo savo rankose darbiečiai, kurie buvo palankesni Indijos nacionalistams, tai Gandhi tikėjosi atgauti savo šaliai nepriklausomybę; bet kuomet valdžia pateko į konservatyvių rankas, kurie simpatizuoja Indijos dvarponiams, tai ta vilis pradeda nykti.

Manoma, kad dabar konservatyviai praktiškai neturėdami opozicijos seime, pasakys Indijos delegatams, kad Anglija nedarys tame klausime jokių nusileidimų ir valdys Indiją, kaip ligi šiol valdė.

Manoma, kad dabar konservatyviai praktiškai neturėdami opozicijos seime, pasakys Indijos delegatams, kad Anglija nedarys tame klausime jokių nusileidimų ir valdys Indiją, kaip ligi šiol valdė.

Dantistai klausiant p. Klark prisipažino, kad prieš 29 metus jis susipešęs ir buvęs per durtas per veidą. Matyt užlūzusių peilio geležtė užgijo ir jis nejautė jokiio skausmo per visus tuos meatus.

Dantistai klausiant p. Klark prisipažino, kad prieš 29 metus jis susipešęs ir buvęs per durtas per veidą. Matyt užlūzusių peilio geležtė užgijo ir jis nejautė jokiio skausmo per visus tuos meatus.

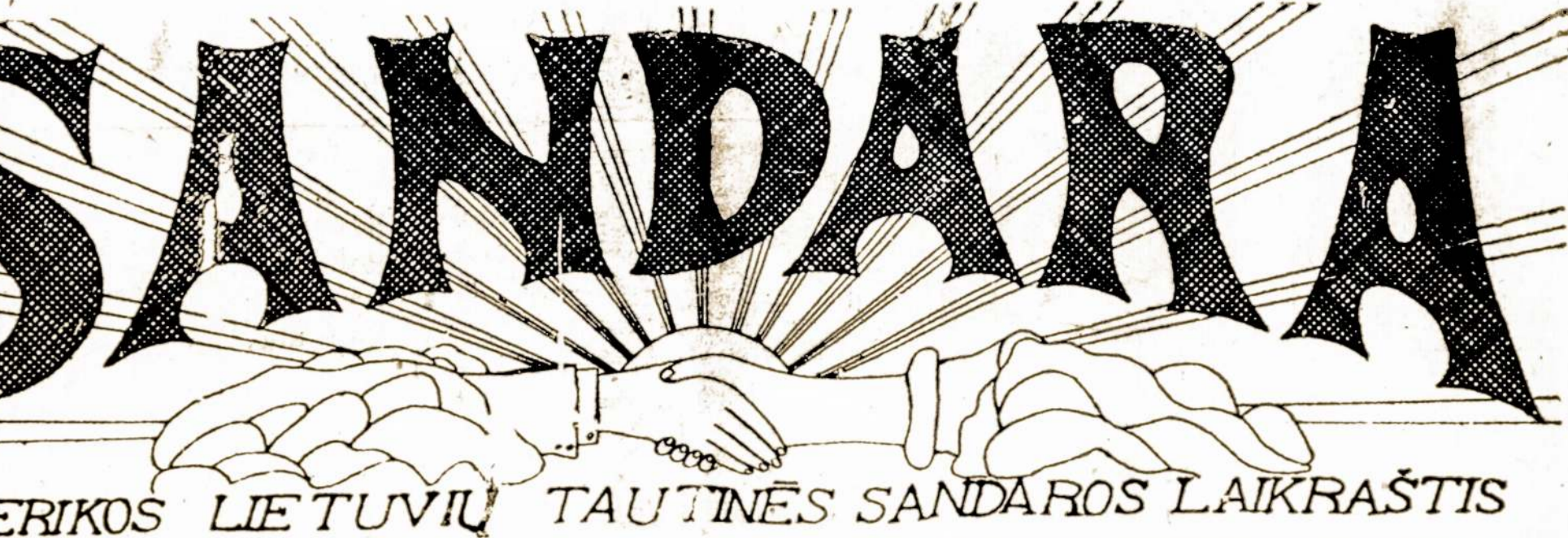
Nepaprastas susidomėjimas enciklopedija. Spaudai paskelbus, kad išėjo iš spaudos pirmasis Lietuviškos enciklopedijos sąsiuvinis, publika apgulė "Spaudos Fondą": daugybė žmonių ėjo į "Spaudos Fondo" koperatyvą, kiti skambino telefonais iš provincijos prašydamai siųsti jiems naują leidinį. Tai įrodymas, kad enciklopedija reikia užsisakyti, nes pirkimas pavieniais numeriais netikras.

Amerika pasirašė sutartį su Turkija. Angora. — Suvienytų Amerikos Valstybių ministeris Turkijai pasirašė sutartį su Turkija, kurią turkai įgaus daugiau teisių Amerikoje ir tam tikrų palengvinimų prekyboje tarp tiedviejų šalių.

Angora. — Suvienytų Amerikos Valstybių ministeris Turkijai pasirašė sutartį su Turkija, kurią turkai įgaus daugiau teisių Amerikoje ir tam tikrų palengvinimų prekyboje tarp tiedviejų šalių.

Angora. — Suvienytų Amerikos Valstybių ministeris Turkijai pasirašė sutartį su Turkija, kurią turkai įgaus daugiau teisių Amerikoje ir tam tikrų palengvinimų prekyboje tarp tiedviejų šalių.

Angora. — Suvienytų Amerikos Valstybių ministeris Turkijai pasirašė sutartį su Turkija, kurią turkai įgaus daugiau teisių Amerikoje ir tam tikrų palengvinimų prekyboje tarp tiedviejų šalių.

SANDARA LITHUANIAN WEEKLY Published by Lithuanian National League of America Consisting of 100 Branches, located in all princip. Cities of the United States. SANDARA 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Calumet 3277

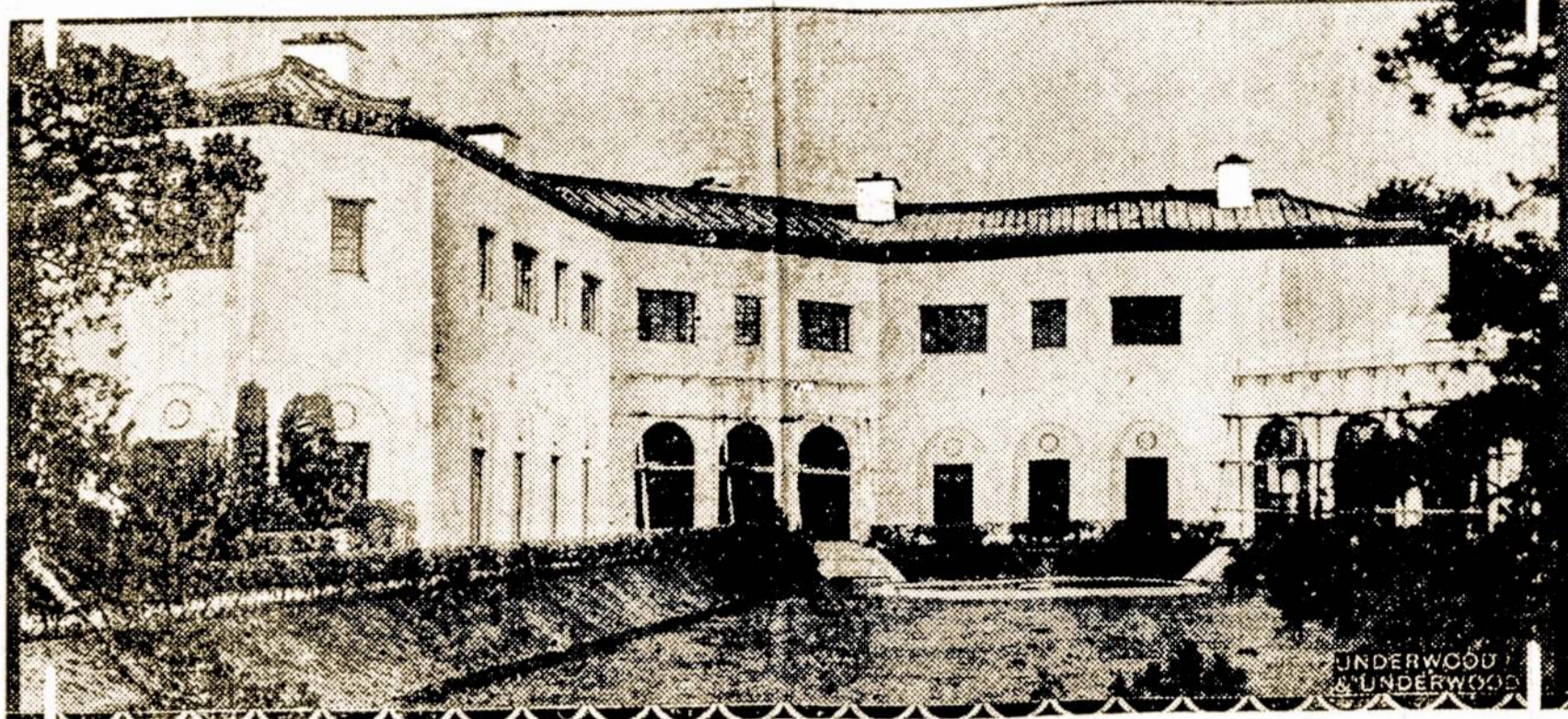
METAI XVIII

3236 SO. HALSTED STREET

Pentadienis, Spalio-October 30 d., 1931 m.

KAINA 5 CENTAI

No. 44

Nauji Amerikos Atstovybės rūmai Tokio—Japonijoje, vietoj senų, kurie buvo žemės drejbimo sugriauti.

Jean Maclère apie Lietuvą

Dideliame prancūzų iliustruotame mėnesiniame žurnale "L'Europe Illustree", kurio paskutinis numeris buvo paskirtas automobilizmui ir turizmui. Jean Maclère vėl vos paskelbė straipsnį apie Lietuvą: "Lietuvos peizažai". Čia jis gražiu literatūriniu stiliumi kalba apie Lietuvos "šypsančius" laukus, apie "vieną gražiausių Europos upių" Nemuną, kuris tekas "lankomis ir linų laukais" apie Lietuvos ežerus, kuriuos autorius vadina "maštingais atsisikryliais", apie Lietuvos kryžius ir t. t.

Jean Maclère kiek ilgiau stabtelia ties palanga. Palangą jis vadina siaurės Deauville. Autoriaus žodžiais, Palanga nieko negali pavydėti patiems gražiausiems Prancūzijos kūrortams. Pastebėjęs, kad laikinoini sostinė Kaunas ir kiti Lietuvos miestai paskubomis statosi, Jean Maclère duoda keletą istorinių pastabų apie kryžiuočius, kurie "kardu ir ugnimi" platino Lietuvoje krikščionybę. Po rusų režimu Lietuvai taip pat tekę patirti "kančių be galo". Autorius baigia savo straipsnį šiais žodžiais: "Bet dabar Vytauto Didžiojo kraštas gali žiūrėti į savo ateitį su ramiu jausmu, kylančiu iš nuveiktųjų darbų". Straipsnį pailiustruoja 11 labai vykusių meniškų fotografijų, kurios parodo skaitytojams Lietuvos lauką ir pajurios peizažus ir miestų vaizdus.

BIRUTES

25 metų Jubilėjmis

Koncertas.

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

Sekmadieny, lapkričio 1 dieną, 8 valandą vakare. Įžanga visiems prieinama.

Visus kviečia dalyvauti, Jusų BIRUTĖ.

Los Angeles. Laivas Admiral Salbree priplaukė prieš skėstančio laivo Wilmington ir išgelbėjo 21 žmogų.

SUDEGĘ VAILOKAICIŲ FABRIKAS

Pagarsėjusio bankininko ir bizniero kun. Vailokaicio fabrikas staiga užsidėgė.

Kai ugniagesiai pasiekė gaisro vietą, ugnis buvo gerokai įsigalėjusi: platūs, raudoni liepsnos liežuviai greitai — paėmė triebesius, ir visos dirbtuvės beveik nėjo nebeliko. Nuostoliai siekia milijonus litų.

Švedijoje Susekta "Slapta Fašistų Armija"

Stokholmas. Švedijoje didelė sensacija sukėlė žinios apie "slaptą fašistų armiją", apginkluotą iš Vokietijos įsmugeliuotais ginklais. Į "armiją" įeina daug aukštųjų karininkų ir aukštosios visuomenės narių. Iš viso armija turinti 3,000 šaunamų ginklų savo dispozicijoje. Tačiau policijos kvota išaiškino, kad žinios apie "fašistų armiją" yra smarkiai perdėtos. "Armija" iš viso turinti 340 revoliučių, kurie buvo įsmugeliuoti į Švediją 1927 m. ir buvo išdalinti tarp Stokholmo fašistų kluibų. Manoma, kad buv. fašistų vadas, kuris dabar yra susipešęs su savo buvusiais fašistais, suteikė perdėtų informacijų policijai apie "slaptą armiją", norėdamas diskredituoti visą judėjimą.

SIULO ŠEŠIŲ VALANDŲ DARBO DIENĄ

Washingtonas. — Hooverio paskirti komisiija, kurios tikslas buvo ištirti visas dabartinio krizio paslaptis bei priežastis, išdavė savo raportą, kuriame ji pasiulė, kad būtų įvesta šešių valandų darbo diena. Tuo budu ši komisiija mano, kad būtų galima paskirstyti darbą beveik visiems bedarbiams.

Si komisiija išdavė savo raportą po to, kaip Amerikos darbo federacija įteikė devynių punktų pasiūlymą, kurie susideda iš trumpinimo darbo valandų, pakėlimo mokesnių ir išplatimo viešųjų darbų.

Laivui skėstant buvo išgelbėtas 21 jureivis.

Los Angeles. Laivas Admiral Salbree priplaukė prieš skėstančio laivo Wilmington ir išgelbėjo 21 žmogų.

Voldemaro Byla Dėl Kronų

Kaip mums teko sužinoti, Voldemaro byla dėl kronų Vyr. tribunole busianti sprendžiama 1932 m. sausio mėn.

Posėdžiui pirmininkaus vyr. tribun. pirm. prof. Krikščiukaitis, kaltinąs vyr. tribun. valst. gyn. pad. p. Kavolis.

1919 m. Voldemaras buvo deleguotas Versalim Be ko kita, tada Voldemarui buvo pavesta rėškoti užsienų paskolas. Jam pavyko iš vokiečių gauti Tos bylos istorija bendrais brojožais tokia:

Dalį tų pinigų 100.000 kr. Voldemaras pervežęs Danijon Lietuvos atstovybei steigti, kitus pinigų Voldemaras palikęs Vokietijos bankuose.

Voldemarui sugrįžus iš Tais konferencijos, valstybės kontrolė pareikalavo Voldemarą atsiskaityti. Voldemaras atsakė, kad jis atsiskaitys tik prieš vyriausybę, o ne prieš valdininkus. Be to, jis nurodė, kad 47.000 kronų sunaudojęs atstovybei steigti, o kiti pinigai priklaūs jam, nes tada negavęs algos.

1921 m. Voldemarui užvesta byla, kuri tesės ligi 1930 m. Beje, 1925 m. Lietuvos vyriausybė Danijoje del tų 53.000 kronų iškėlė bylą, dviejose instancijose laimėjo ir pinigus atsiėmė.

Voldemaras dabar kaltinamas tik už tai, kad jis nenorėjo atiduoti pinigų, bet Voldemaras stengias įrodyti, kad įdalį tų pinigų jis ir teise turėję

Liudininkais Voldemaro byloje šaukiami: dr. Grinius, E. Galvanauskas, P. Klimas, Baltutis, J. Savickis, M. Yčas ir kt.

Darbo Federacija prašys kongreso šelpti bedarbius

Vancouver. Amerikos darbo federacija įgaliavo savo pirmininką W. Green, kad jis kreipiasi į kongresą prašydamas paskirti tam tikrą sumą iš valstybės išdo šelpimui badaujančių bedarbių.

W. Green pareiškė, kad žmonės jau neišgali šelpti visos pagelbos reikalingus ir kad apsaugoti nuo šalčio ir alkio milijonus bedarbių valdžia turi paskirti keliolika milijonų iš savo išdo ir tiesioginiu keliu šelpti badaujančius savo žmones.

Rusija Apginkluoja Kinus

JAPONIJA PERSERGEJO RUSIJĄ, KAD JI NELYSTU Į KINIJĄ.

Berlynas. — Kinijos generalas Ma prisipažino Japonijos karininkams, kad jis esąs aprūpinamas ginklais, prisiųstais iš Sovietų Rusijos.

Pasėkoje to, pranešimo, Japonijos pasiuntinys įteikė protesto notą Rusijos valdžiai, kurioje Japonija reikalauja, kad Rusija susilaukytų nuo siuntinėjimo ginklų į Kiniją ir kad ji atitrauktų savo kariuomenę nuo Manžurijos pasienio.

Klaipėdoj Statomi Chiliai Valstybei Du Laivai

Lindenau ir Ko laivų dirbtuvės jau baigia statyti Chiliai valstybei du jurių keleivinius prekinius garlaivius: "President Montt" ir "President Ibanez". Pirmasis greit bus nuveistas į vandenį. Abu laivai tveno didumo: 50,3 metrų ilgio, 7,6 metrų pločio ir 3,6 metrų gramzdos. Be prekių, keikvienas laivas galės paimti dar po 60 keleivių. Laivai turi Dieselio mašinas po 700 arklų jėgų. jų greitis 15-16 anglų mylių per valandą. Abu laivai kaštuos 45.000 anglų aukso svarų. Laivus buvo užsakiusios privačios bendrovės, bet po perversmo užsienių prekyba Chiliai perėjo į valdžios rankas, todėl ir užsakytus laivus perims valdžia. Užsakant buvo sumokėta 50% laivų kainos.

Vakar į Klaipėdą atvyko Chiliai valdžios skirta komisija, kuri laivus apžiures. Komisijai pirmininkauja kontradmirolas, p. Vygand.

Penkmečio planas Savietais nekaip vyksta. Riga. Sovietų Rusijos valdžia paskyrė naują komisiją, kuri rūpintis penkmečio plano įgyvendinimu. Manoma, kad valdžia paskirdama šią komisiją mano susiaurinti penkmečio plano vykinimą, nes ji negali gauti užtenkamai paskolų. Ši komisija tures teisę kontroliuoti visus naujus statybos darbus.

Šiuo tarpu Rusijoje dirba 250 Amerikos inžinierių, kurie vienas po kito apleidžia Rusiją ir grįžta į Ameriką, nes rusai nepajėgia užmokėti.

Bedarbius Smiltynais Šelpia.

Vilniaus miesto magistratas (valdyba) sugalvojo savotišką bedarbiams šelpti budą. Bedarbiams, reikalingiems pašalpos, vietoj ligi šiol skirtos pašalpos pinigais ar viešaisiais darbais, išnuomos po 200—300 ketv. metrų žemės ties kareivi nem. Bedarbiai, magistrato manymų, turėsią darbo ir iš to galėsią gyventi, o už nuomą atsiliginisą savo "ukio gaminiai". Netenka aiškinti, koki didelį pasipiktinimą Vilniaus bedarbiuos sukėlė toks magistrato nutarimas.

Alfonso XII apsigyvens Čekoslovakijoje. ...Prague. Nors dar tebeina derybos tarp savininko vienos pilies Prancūzų Rivieroj, tačiau yra manoma, kad buves Ispanijos monarchas apsigyvens Lublavo pily, Čekoslovakijoje, netoli Lenkijos rubežiaus. Dabar jis su savo šeima gyvena Prancūzijoje.

riuomenę nuo Manžurijos pasienio. Rusijai neišpildžius šiuos reikalavimus, Japonija busianti priversta griebtis tinkamų priemonių apsaugojimui savo piliečių Manžurijoje Japonija, prisidengdama apsauga savo tautiečių Manžurijos krašte, vis smarkiau ten įsitvirtina ir nepaiso viso pasaulio protesto ir reikalavimo, kad ji iš Manžurijos išsineštintų. Ji savo militarizmu pralengia visas valstybes ir yra didžiausiu akstinu išsūkime karo.

MOTERIS NUZUDĖ DVI SAVO DRAUGES.

Visą Ameriką supurtė šiurpi žmogžudystė, kurią papildė p-nia R. Judd, nužudydama dvi artimas drauges. Nužudžius jas ji supiaustė jų lavonus ir sudėjus į skrynią nusiuntė iš Los Angeles į Poenix, kur tie lavonai buvo atnešti. Ji pati pasislėpė ir po keliatos dienų pasidavė policijai.

Ji pasakoja, kad ji nužudžius savo drauges besigindama nuo jų. To pareiškimo įrodymui ji turi persautą rankos pirštą, kurį peršovusi jos draugė R. Judd, budama sužeista, pradėjus gintis ir ištraukus revolverį iš savo draugės peršovusį ją. Kitai draugei puolant, ji buvusi priversta ir ją nušauti.

Nenorėdama savo kruviną darbą paslėpti, ji norėjo nušauti savo aukas į kitą miestą, taip, kad ant jos nepultų joks įtarimas. Nors tai buvo gerai suplanuotas žygis, bet jis nepavyko ir dabar ši žvėriška moteris laukia teismo už dvilypę žmogžudystę.

LENKŲ KAREIVIAI NUSOVE MUSŲ PASIENIO POLICININKĄ

Bialoviečiaus kaimo laukuose lenkų kareiviai iš pasalų dviem šviamas pašovė į dešinį petį ir dešinį šoną eilinį, 5 rajono ketvirtos sargybos pasienio policininką Jurgį Kybartą. Sužeistasis, pabėgęs apie 50 metrų, krito ir po 15 minučių mirė. Šiandien į įvykio vietą išvyksta specialii tardymo komisija, susidedanti iš Vidaus reikalų ministerijos ir Užsienių reikalų ministerijos atstovų įvykį vietoj ištirti.

Alfonso XII apsigyvens Čekoslovakijoje

Alfonso XII apsigyvens Čekoslovakijoje. ...Prague. Nors dar tebeina derybos tarp savininko vienos pilies Prancūzų Rivieroj, tačiau yra manoma, kad buves Ispanijos monarchas apsigyvens Lublavo pily, Čekoslovakijoje, netoli Lenkijos rubežiaus. Dabar jis su savo šeima gyvena Prancūzijoje.

Direct Echoes

(AIDAI)

Facts — Humor — Literature — News

No. 9 — October 30, 1931 — VOLUME II

LAVAL-HOOVER DICKERINGS.

Premier Laval has returned to his native country following his conferences with President Hoover last week-end. What the two gentlemen agreed upon is a matter of conjecture, with one guess as another.

The joint statement released to the press after their meeting was couched in such evasive diplomatic terms that nothing definite can be deduced from it. Silence might just as well have been maintained.

However, we'll make this prediction. If concessions were made, if promises were extended, we feel certain that Laval obtained the choice bits. This sentiment is based on past history, because whenever European and American statesmen hooked up in diplomatic relations, the latter always emerged second best. They are never a match for the suave gentlemen from the continent.

At home they might do quite well, as in the case of Woodrow Wilson, probably the best of American statesmen. He handled the local ward heelers quite nicely, but when he went abroad to negotiate the Treaty of Versailles, he was taken for as thorough a cleaning as one would wish to see.

This, of course, is the result of the American system of obtaining men for its foreign service. The low salaries restrict the field to men of wealth. Therefore, when a woman becomes socially ambitious, she prods her husband into making a large contribution to the campaign funds of the party in power. He digs down into the wealth that was amassed by the manufacture of snake-bite remedy medicine, and is rewarded with a diplomatic post in some foreign nation. Here he must compete with men who have devoted their entire life and education to fitting themselves for the diplomatic service.

Is it any wonder, then, that the American are just putty in their hands? And is it any wonder, that we feel certain that Mon. Laval has plenty of reasons for announcing that his trip was a huge success.

MACDONALD REWARDED

It was pleasant to read of premier MacDonald's overwhelming victory in the general election held in England last week, for he deserved the expression of confidence that was given his cabinet.

He showed definitely that Great Britain's welfare was his primary interest, when he broke with the Labor party that had put him in office. Everyone predicted that he was committing political suicide in doing so, but that did not deter MacDonald. His own future could go hang, but that of his country must be preserved.

Such unselfishness is justly rewarded by the landslide that swept into office all of MacDonald's followers.

"WASHINGTON MERRY GO-ROUND"

During the past week-end, I completed the belated reading of one of the outstanding books of 1931, "Washington Merry Go-Round". To review it now would be foolish for the book has been constantly in the public eye since its publication in July and its subsequent 14 printings. Enough it is to say that it deals with the men and ways of working in the nation's capitol, Washington, D. C.

Hoover, Stimson, Mellon, Dawes, Morrow, leaders in the Senate and House, and others in diplomatic circles are penetratingly analyzed and exposed to public view. The book was written by a group of eight newspaper correspondents stationed in Washington and published anonymously. It is this matter of anonymity that has aroused considerable controversy aside from discussions of the text itself.

Authors Criticized

It seems rather unfair that men should fail to disclose their identity when they dis-

cuss the private lives and reputations of others. The "Merry Go-Round" authors have not escaped this criticism. One of the leading newspaper trade journals heaped abuse galore on them especially for the last chapter in the book which rebukes the Washington correspondents themselves for their lethargy and lack of initiative.

The authors, in this case, seem in the right.

Under present conditions in Washington, they were compelled to publish the book anonymously. Dr. Hoover would probably even now give six delegates to the 1932 convention to find out who the eight reporters are. Their banishment from administration press conferences would undoubtedly be quick and permanent.

Furthermore, what newspaper editors would print the revelations in the event that they were sent to them. Most of them lack the courage to viciously buck the powers that sit behind the White House throne. Even now a large Eastern daily dismissed its Washington corres-

pondent for his supposedly admitted part in the writing of the book. No, it appears that under present conditions, there was no other way out but to publish the work anonymously. The Utopia has not been reached yet, where reporters will be able to speak their minds openly. "Freedom of the Press" is still more or less a slogan for the Constitution.

Discuss Lithuanian Embassy

The Lithuanian diplomatic representative in Washington is also indirectly discussed in the book. It is pointed out that since the United States has not recognized Russia, it has little need for diplomatic relations with the Baltic nations. These include Lithuania, Estonia, and Latvia. Unlike Nicaragua and Panama where American interests have invested considerable money, the United States has little at stake in Lithuania. The authors therefore conclude that Lithuania might just as well save the expense of maintaining an embassy in Washington.

The book is brilliantly written and provides fascinating reading.

V. A. S.

More In The Limelight

To the list of persons that were mentioned a few weeks ago as making good names for themselves in American circles, I would like to add Albert Skrebas, also a Bridgeport youth. Only a sophomore, he is playing regularly on the DeLaSalle high school football team, and seems to have quite a bright future ahead of him.

—Peter J.

AUGUSTINAS JAMUNDAS

(Translated from a work of Prabočių Anukas by P. W. Urbanavičius.)

Definite knowledge concerning his earlier life is lacking. He may have been educated at the expense of the government, because in April 24, 1547, Duke Albrecht had instructed Bishop Polencas to make an enumeration of Lithuanian inhabitants in the districts of Ragainė, Tilsit,

Isrutis, so that churches could be provided for them. By an appropriation of the government, youths of ability were given training in Lithuanian and then prepared to enter the priesthood.

In addition to the educational facilities extended by the government, the newly ordained priests were encouraged to write books in Lithuanian. The government paid the authors for writing the books as well as the publishers for printing them.

Jamundas had been a clergyman in Kraupiskas from 1555 until the death of Mažvydis, when he was called to Ragainė. In 1567 he was appointed archdeacon in the same town. He translated several Polish hymns and composed one himself: "Taip Dievs Svieta Pamylyjo."

He had also begun to translate the new Testament into Lithuanian, when he died in 1567.

BIRUTE'S CONCERT

Birute's 25th anniversary concert at the Chicago Lithuanian Auditorium Sunday night marks one of the greatest Lithuanian achievements in America.

The choir has been a tremendous influence in preserving Lithuanian tradition with its interpretation of folk songs. Furthermore, it has given

those who are musically inclined, an opportunity to develop these talents.

We congratulate those of the past and present who made up Birute's ranks, and offer best wishes to the present director, Mr. Michael Yozavitas for a successful season.

Trumpos Pastabos

Rašo V. M. Čkas

Pranašauja karą.

Ispanijoje dabar reakcijos šalininkai, katalikai ir monarchistai organizuojasi prie civilio karo ir atstatymo karališko sosto, prie kurio tikimasi bažnyčia vėl padaryti visą-galincia institucija Ispanijoje. Artas pavyks ar ne, bet Vatikanas valdomas popiežius jau pareiškė, jog Burbonų dinastijos sostas gali būti atstatytas. Katalikų galva, — popiežius, be abejonės dės visas pastangas, kad Ispaniją padarius antra Meksika. Bet gal jam nepavyks išprovokuoti ispanų civilį karą, dėl bažnyčios interesų.

Algas mažina, dividendus didina.

Amerikos industrijos magnatai pažadėjo prez. Hooveriui, kad darbininkus neatleis, ir kad algas nemažins krizio metu. Bet kaip tik tie magnatai sugrįžo iš Washingtono, i-sakymus davė mažinti algas

BIRUTĖS 1931 metų choras, kuris apvaikščioja 25 metų savo gyvavimo ir darbuotės sukaktuves. Jubiliejinės iškilmės įvyksta Sekmadieny, lapkričio 1-mą d., Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 8 v. vakare.

ir darbininkų skaičių. Pirmiau siai geležinkelių darbininkų (ne unijistų) algas nūmūšė. Po to, Plieno industrijos ir audimų fabrikuose algas nukąpojo. Dabar algos mažinamos visose industrijos ir pramonės įstaigose. Bet dividendai didinama, nes gera proga dabartiniu krizio metu pasipelninti.

Gifford ir bedarbė.

Prez. Hooveris neseniai paskyrė komisiją bedarbių šelpimui. Į tą komisiją įeina žymūs magnatai — Young, Gifford ir kiti stambių korporacijų kapitonai. Laikraščiai parašė, kad Young ir Gifford arumpą laiką sukels milijonus dolerių, bile tik neprileidus proponuojamą nedarbo apdraudą. Visi pranašavimai yra veltui. Šie kapitalistų manageriai iš to pasidarė sau puublikacijos, bet bedarbiai pašalpų negavo ir vargiai gaus.

Kas auklėja komunizmą

Neseniai Sen. Brookhard iš Iowa valstijos pasakė: "Musų šaly komunizmą auklėja mūsų kapitalistai, veddami ne-žmoniška eksploataciją". Teisingas pareiškimas. Taip pat neseniai Butler, Columbia universiteto prezidentas, savo kalboje pareiškė, kad komunizmas kyla ir plečiasi musų šaly delto, kad netikus ekonominė tvarka, ir kad nėra ekonomiškos teisybės. Aišku, kad dabartinė ekonomiška padėtis, Amerikoje sudaro plačią dirvą komunizmui. Toki Gifford ir Youngai industrijos magnatai, plėšia darbininkus ir statosi jų gelbėtojais. Tas parodo, kad dabartinė tvarka musų krašto prie gero neve-da. Nebaisus komunizmas, bet baisus yra streikai ir civilio karo pasekos.

Visiems Naudinga Knyga Namų Daktaras

Parašė Dr. A. J. Karalius

Čia žemiau paduodame šios knygos turinį, iš kurio jau galima pilnai spręsti jos naudingumą:

1) Nelaimingi atsitikimai	15) Industrinės ligos
2) Plaukai ir jų ligos	16) Limpamos ligos
3) Akių ligos	17) Kraujo ligos
4) Burnos ligos	18) Įvairios ligos
5) Nosies ligos	19) Moterų ligos
6) Krutinės ligos	20) Vaikų ligos
7) Gerklės ligos	21) Venerinės ir lyties ligos
8) Skilvio ligos	22) Proto ligos
9) Žarnų ligos	23) Maistas sergant.
10) Pūslės ligos	24) Naminė Aptieka
11) Inkstų ligos	25) Ligų gydymas
12) Kepenų ligos	26) Įvairūs gydymai
13) Odos ligos	
14) Paveldimos ligos	

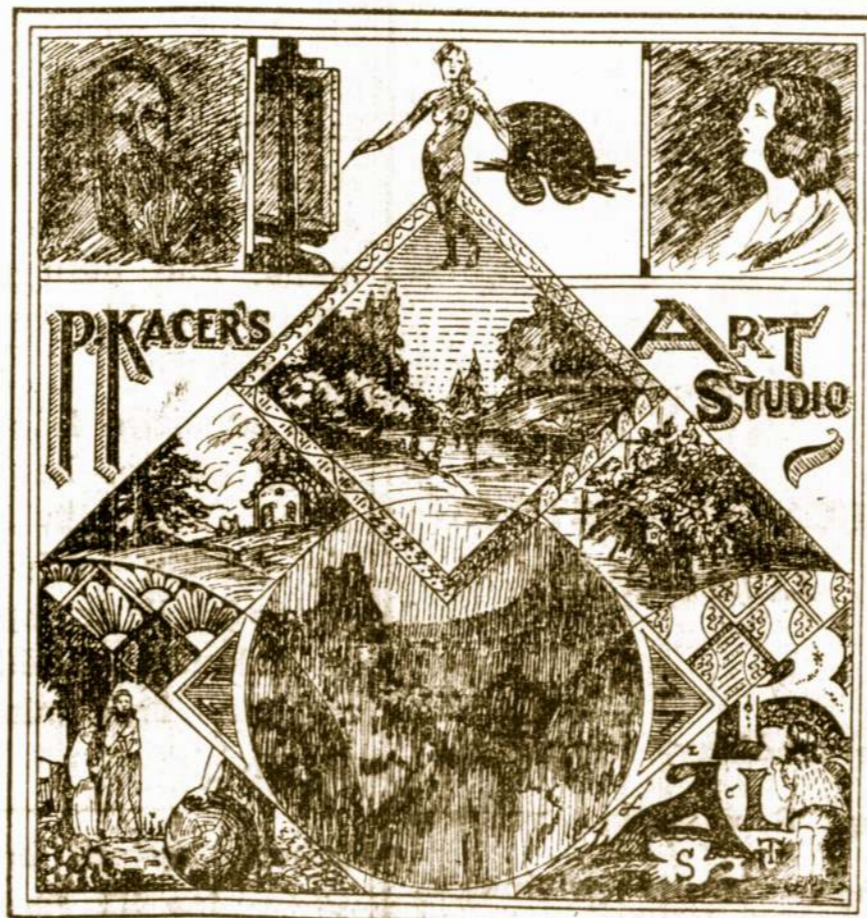
Šią naudingą knygą galima gauti Sandaroje. Kaina: \$2.00 kietais aparais; \$1.50 minkštais aparais.

Už persiuntimą nerokuojame.

SANDARA

3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Tel. CALUMET 3277

PAIŠYBOS PAMOKOS

Jauniems ir augusiems; Petro F. Kačeriausko Studijoje

3133 So. Halsted Street, Chicago

Du Broliai

J. J. Savickas-Akutis.

(Tasa)

Gabriūtės klastos.

Stankiutei išėjus, davatka ėmėsi darbo daryti planus, kaip geriau viską įvykdyti Juzės naudai.

— Matyt, tamstelės važiuojat iš maluno, pradėjo ji savo kalbą link Jurgio.

— Matote tamstelės, kad ir taip nemažas vežimas pridėtas maišų su miltais, norėjo Jurgis teisintis, bet Gabriūtė jau sėdėjo ant vežimo.

— Turiu, turiu Jurguti, nes ir pats nustebsi išgirdęs kas ant jęs jaunuos galvos yra rengiama.

— Na tai sakykite be jokių ceremonijų, atsakė Jurgis.

— O tai kas kita. Reikėjo taip ir albtėti iš pat pradžių, tarškėjo Gabriūtė.

— Štai kame dalykas, pradėjo Gabriūtė rimtesnę kalbą. Pereitą sekmadienį po visomis pamaldomis bažnyčioje, aš išėjau namon.

— Na, klaupiu ant kapo ir klausaus ausis ištępusi idomios kalbos. Mergina eidama ir sako vyriskiškai: "Jūs mane mylite, o aš jus, bet kas iš to, kad tarp mūsų stovi Jurgis."

— Ar gi aš galiu taip su broliu elgtis? pratarė vyriskiškai.

— Jei negali, tai daugias nenorėk su manimi nei kalbėti, atsakė smarkiai mergina. Toliaus nieko nbeigirdėjau, nes abu ėjo tylėdami kurį laiką.

— Na, tai aš greit nubėgau ant aukštesnės vietos prie kopytelės, kad galėčiau per porą ro sieną matyti kas per pora eina. Nu gi, žiūriu ir savo akimis netikiu. Eina jus brolis Antanas ir Jadzė Strasdytė.

— Jurgio veidas apsiniaukė kaip dangus prieš lietų, bet Gabriutei nieko nesakė, nei

žodžio nepratarė. Džiaugėsi Gabriūtė savyje dėl jos vykstančio žygio nuo pat pradžios; nes ji žinojo, kad tie pikti jos žodžiai nuneis ant vėjo.

— Gerai pavykus vienam žygiui, tuojaus traukė kiton vieton — pas Jadzę.

— Pas ką ėjau, tai tą pirmiausia ir susitinku, prabilo Gabriūtė sutikusi per kiemą einančią Jadzę.

— O kas, jei ne Blažių Jurgis. Jis sako: broliu nebuvo, tai tu su juo ir kitais užsimūdai, o dabar su Antanu koketuojate.

Dar nemažai pasėjusi gražiai įtikinančių melo žodžių, linkama traukė į namus višką kuo geriausiai atlikusi. Dabar laukė tik savo darbo davų.

Jadzės pranykimas.

Jadzė išklausiusi Gabriūtės kalbos, ranka pamajo kaip nieko nepaisydama ir nuėjo stobon, bet širdyje jautė visai ką kitą. Ji žinojo, kad Jurgis nėra panašus į pliuškį skleist nebutus dalykus, bet iš meilės ir pavydo viskas gali būti. O tas viskas gali pakenkti geriems santykiams su Antanu.

Tad pasikalbėjusi su motina, sekančią dieną Jadzė įvyko pas dėdę vakacijoms prie pat Birštono gražiųjų Nemuno krantų. Seniai dėdė amerikietis ją kvietė pas save vietnagėn, pasigėrėti gražiomis Birštono vietomis, bet Jadzė, budama užsėmusi kasdieniniais darbais, vis liuko nesurasdavo. O kai reikė, tai atsirado ir atliekamas laikas.

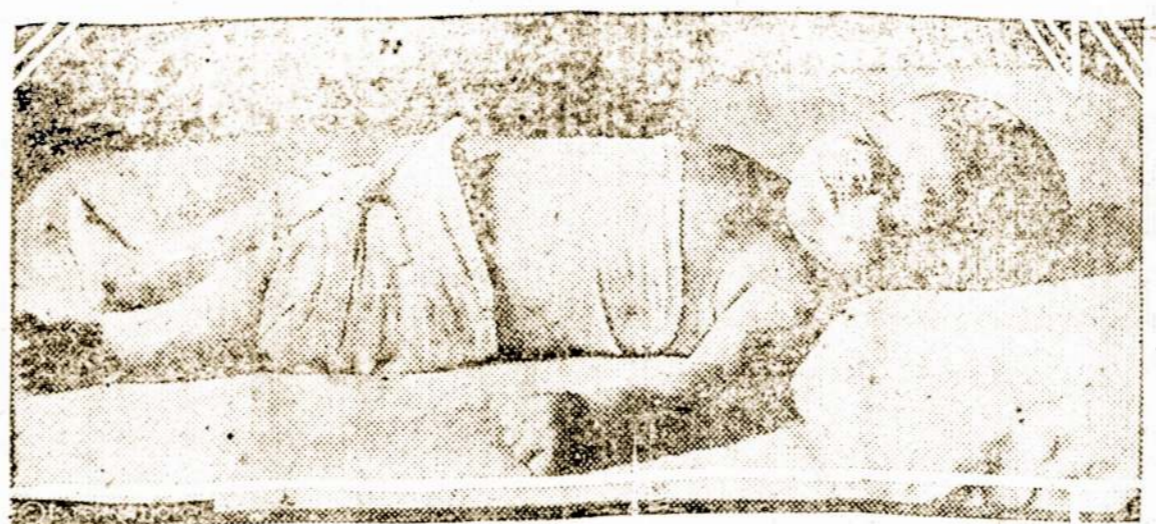
Gražios Birštono apylinkės, gražūs Nemuno slaitai, kuriais Jadzė gerėjosi vaikštinėdama ir maudydamosi su seserėliomis ir susiedama į platesnę pažintį su atvykstančiais turistais. Tarp kitų, Jadzė, su sipažino su Stasiu Kirba, jaunu kauniečiu valdininku, vasarojančiu Birštone.

Kirba buvo dailus džentelmonas, gerai mokąs su panelėmis ir poniomis flirtuoti, todėl nemažai turėjo jų tarpe savo gerbėjų. Tik nei pilnai neužkariavo jo širdies. Bet kai jis išvydo Jadzę, dailią, masinančią jos išvaizdą be jokio dirbtinumo, tuojaus jo akys ir visi idėjiniai siekliai nukrypo link jos. Jo širdyje žyptelėjo staigi meilė prie skaisčiuolės Jadzės, prie sodžiūs lekštutės ir sielos ramintojos.

Jis gėidė ją turėti visuomet tokią skaisčią, gražią priė savęs, bučiuoti jos rausvas lūpukę leidžiant laimingai dienas. Bet Jadzė visai ką kitą savyje jautė link Kirbos. O pirmiaus persergėta nuo panašių miesteliečių vilių, visai šaltai atsinešė link nuosirdžios Kirbos draugystės. Kai pastebėjo gretinimosi prie jos vis tan kiau, tai ji visai ėmė šalintis nuo jo. Nes jis jos širdžiai buvo svetimas ir labai tolimas visuose siekiuose.

Ji vieną širdyje turėjo, jam vienam savo tyrą meilę pažadėjo, tai Antanui, kurio ji ilgėjosi toli budama nuonamų, nuo to, kurį pirma jaunystės karšta meile pamylė.

Greit jai įkryėjo įvairios pažintys ir vaikiški priekabia priė jos... Geriaus ji mėgo vien arba su seserėliomis oti pasivaikščioti gražiomis Nemuno pakrantėmis, kame ilgas valandais praleisdavo tarp žaliųjų medžių žaviolė pakrantėje. Ten gerėdavosi plaukiojančiais laiveliais Nemune, būd klausydama vakarinės paukčių giesmės mintimis skruojdama pliuškį pasaulyje.

Jeigu viršsmogių gadyne artinasi, tai šis kundikis yra pirmutinis iš jų. Jis yra ponų H. Roberts septintas sūnus. Jam gimus jis svėrė virš 16 svr. ir buvo 2 pėdų aukščio.

Tenkiai ji lankė Birutės saltinį ir kas kartą labiau gerbė ir giminaičių vardą, ir meilę tėvynei. Tose valandose kildavo iš gliausių sielos gėmų kilnus trokšimai link mylimo bernelio, kuris buvo toli nuo jos, bet taip artinas jos širdžiai ir mintims. Ji gerai žinojo, kad ir Antanas nemenkiaus jos ilgėsi, o dar tuo labiau, kad jis nežinojo nei kur ji randasi.

Protokolas SLA. Naujosios Anglijos veikėjų konferencijos. Įvykto Spalio 18 d., 1931 m., Hartford, Conn.

Konferencija atidarė p. Kupstas, paaiškindamas tikslą ir pakvietė suvažiuavusius veikėjus išsirinkti konferencijos vedėjus.

1. Konferencijos pirmininku irinktas V. Alksnins, iš New Haven, Conn., vice-pirm. A. B. Strimaitis, iš New York, sekr. K. J. Paulauskas, iš So. Boston, Mass.

2. Nutarta suregistuoti konferencijos dalyvius. Registruojant pasirodė, kad konferencijoje dalyvauja viso 97 atstovai iš įvairių SLA. kuopų, Conn., Mass., New Yorko ir New Jersey valstijų.

3. Pakeliamas klausimas apkalbėti kurie kandidatai būtų tinkami nominuoti į SLA. prezidentus. Plačiai idiskusavus didžiulios mintys centrailizuojasi apie J. Grinių ir dabartinį prezidentą S. Gegužį. Brooklyniečiai stato Bačioną. Po ilgokų diskusijų kandidatais nominuojama: J. Grinius, S. Gegužis, Bačionas ir A. B. Strimaitis.

4. Skaitytas, adv. Uviko telegramas su rekomendacijomis ir užmetimais kai kuriems asmenims. Telegramas atneštas. Taipgi skaityta informacijų dėlei ir keli laiskai iš kitų laikinių atstovų.

5. Dr. Pūskunigis skaitė savo laisvą SLA. reikalais.

6. Apkalbama kandidatų tinkamumas į vice-prez. Po diskusijų eina prie balsavimo ir nominuojama sekančiai: J. Tarela, 44 bals. Adv. K. Gugis, 25 bals. Adv. Lopatto, 19 balsus.

9. Įlido globėjus nominuotai: J. Tarela, 43; J. Januškevičius, 28; J. Dvareckas, 22; P. Rėvarunas, 22; A. Viznis, 15; S. Mėgėnas, 12; J. Ambramienas, 10; P. Jarnas, 7 balsų.

10. Įdaktarus kvotėjūs: Dr. Stanislovaits, 49; Dr. Jonikaitis, 22; Dr. Pūskunigis, 14.

11. Įdaktarus kvotėjūs: Dr. Stanislovaits, iš Waterbury, Conn.; Dr. J. Jonikaitis, iš Detroit, Mich.; Dr. Pūskunigis, iš Worcester, Mass. Ši konferencija prasidėjo 12:30 val. dieną ir baigėsi 7 val vakarė.

- A. Mikalauskas, 40 balsų. M. J. Vokietaitis, 32 bal. A. Zalatorius, iš Chicagos, 13 bal. 7. Sekretoriaus kandidatų reikalavimai padiskusavus nominuota sekančiai: V. M. Čekarauskas, 52 bal. P. Jurgeliūtis, 28 bals. P. Bukšnaitis, 10, bal. M. J. Vinikas, 7 balsus. 8. Įdaktarus kvotėjūs sekančiai: J. Tarela, 44 bals. Adv. K. Gugis, 25 bals. Adv. Lopatto, 19 balsus. 9. Įlido globėjus nominuotai: J. Tarela, 43; J. Januškevičius, 28; J. Dvareckas, 22; P. Rėvarunas, 22; A. Viznis, 15; S. Mėgėnas, 12; J. Ambramienas, 10; P. Jarnas, 7 balsų. 10. Įdaktarus kvotėjūs: Dr. Stanislovaits, 49; Dr. Jonikaitis, 22; Dr. Pūskunigis, 14. 11. Įdaktarus kvotėjūs: Adv. K. Gugis, iš Chicagos. Adv. Lopatto, iš Wilkes Barre Pa. Įlido globėjus: J. Sekis, iš Hartford, Conn.; J. Januškevičius, iš Hartford, Conn.; J. Dvarecką, iš Worcester, Mass. P. Pivaruna, iš Pittsburgh, A. Viznij, iš Bridgeport, Ct.; S. Mockų, iš So. Boston, Mass. Įdaktarus kvotėjūs: Dr. Stanislovaits, iš Waterbury, Conn.; Dr. J. Jonikaitis, iš Detroit, Mich.; Dr. Pūskunigis, iš Worcester, Mass. Ši konferencija prasidėjo 12:30 val. dieną ir baigėsi 7 val vakarė. Konferencijos vedėjai: V. Alksnins, Pirm. K. J. Paulauskas, sekr.

Ukrainiečių Liaudies šokių ir Dainų VAKARAS NEDELIOJE Lapk.-Novemb 8, 1931 Chicago Civic Opera House 20 No. Waver Drive, Chicago, Ill. Pradžią lygiai 8:15 vakare Dalyvauja 500 šokėjų ir Muzikinė Choras Po Vadovystė V. AVRAMENKO Visi dalyviai bus ukrainu tautiškuose kostumuose. Talentingas ukrainiečių jaunuolių šokėjas. Jis šoks Mažo dykunų Tchumoko šoki, kuris atvaizduoja ukrainiečių 17-tą amžių. Ši tauta pasauliui yra žinoma kaip tautinga savo tautiškomis dainomis ir šokiais ir visuomet geniališkai išpildo. Ši tauta yra labai draugiaga mūsų Lietuviams; jų ir mūsų yra bendras priešas—Lenkija. Lietuvos ir Ukrainos interesai mus visus glaudžiai riša bendrai kovai prieš mūsų bendra skriaudėją. Ukrainiečiai niekad neatsisakė mūsų bendro veikimo, bet kiekviename atvejuje mums prigelbsti. Taigi atsilankydami į šį jų muzikinį rengimą, mes paremsime jų kultūrinį darbą, už ką jie mums žada atsimeklėti ateityje. Kam laikas ir aplinkybės leidžia—dalyvaokim.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill. Užsakymo kaina
Suvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėu balsavimu visu pilnamečių ir pilnamečių gyventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinis baltiškas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išėjimoj lietuvių.
Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išėjimoj jaungtinės Valstijos ir kitose šalyse.
Bendrą pastangą ir veikimą įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausiu demokratybės principu.
Visuomeniniam ir visuomeniniam suvienijimui ir atskirymai tikrinimo veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.
Atsivėlgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąjį lietuvių karjau suvienijimui, išaukšti sveika, apsviestą ir tautiškai susipratusių.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

MUSŲ IŠEIVIJOS SANTYKIAI SU LIETUVA.

Obuolys toli nuo obelies nenurieda, sako sena patarlė. Taip ir Amerikos lietuviai stengsis palaikyti ryšius su Lietuva, nežinurint kokia ten nebūtų politinė padėtis. Gimtinis arba tėvų kraštas traukte traukia svietur gyvenantį. Prisirišimas prie praeities, senesni atsiminimai, noras dar kartą pamatyti tą, ką apleidom ir kiti panašūs jausmai jungs mus su Lietuva.

Tie, kurie norėtų palaikyti šioj šaly lietuvišką kultūrą, kuriems rupi savos tautinės kultūros plėtojimas, Lietuvoj visad ras daug parankių ginklų ir medžiagos. Ten sparciai plėtojasi mūsų dainos, muzika ir drama. Iš senovės liaudies motyvų kuriami veikalai, savotiški, dar nežinomi plačiam pasauliui. Mes galime juos parsigabenti, susipažinti su jais ir vėliau patiekti Amerikos žmonėms.

Iki šiam laikui mūsų ryšiai su Lietuva buvo matuojami dolerio ir politikos mastu. Bet to neužtenka. Aukų siuntimas ir padėkos už jas yra tik laikinas reiškinys. Politinis bendradarbiavimas pasidarė gana komplikotas, del esamų Lietuvoj aplinkybių. Mes visi iš širdies trokštame, kad ten grįžtų demokratiška valdymo forma, nes iš patyrimų žinom, kad tik tokia Lietuva gali susilaikyti kitų šalių paramos ir simpatijos kovoje prieš Lenkiją už Vilnių. Savo laiku "Sandaroj" buvo pasiūlyta sudaryti tikrai tautinę arba koalicinę valdžią, kurion įeitų visos žymesnės partijos. Šalis tuomet laisviau atsikvėptų ir atsitotų ant tvirtesnių kojų. Bet iki šiam laikui nesimato nieko tokio, kas nurodytų į koalicinę valdžios galimumą. Vienas Lietuvos žurnalistas delto pastebėjo: "Mes, Kaune mažai paisom ką Amerikos lietuviai kalba." Toks iš Bismarko žodyno pamatas išsireiškimas ne truputi nepagerins tarpusavinių ryšių.

Bet kadangi joki valdžia, o tuom labiau žurnalistas negali monopolizuoti visos Lietuvos su jos dideliais kultūros turtais, mes turim pilną teisę ignoruoti jų persėgėjimus ir savomis priemonėmis įeškoti būdų palaiškumui artimų santykių su savo tėvyne.

ANGLIJOS DARBO PARTIJA SUTRIUŠKINTA

Pereitama antradieny, spalio 27 d. Anglijoj įvyko rinkimai į Parlamentą. Rinkimų pasekmės yra nepaprastos ir tiesiog netikėtinos. Darbo Partija, kuri pirm skilimo turėjo savo rankose valdžios vairo ir skaitėsi nesugriauinama, topo galutinai parblokšta. Žymiausi jos vadai ir net pats A. Hendersonas, buvęs užsienių reikalų ministris, pralaimėjo rinkimuose. Iš arti trijų šimtų atstovų, darbiečiai sugėbėjo išgelbėti vos 47 vietas. Tokio pralaimėjimo jokia partija Anglijoj nebuvo mačiusi per 300 metų.

Kodel taip atsitiko? Svarbiausia pradžias bus — skilimas pačioj Darbo partijoj. Jos pats kurėjas ir žymiausias vadas J. R. MacDonaldas drauge su keliolika kitų atsimitė nuo savo partijos ir sudarė taip vadinamą nacionalinį kabinetą iš konservatyvių ir liberalų. Laikė rinkimų atsimesieji smarkiai kritikavo savo buvusius politinius draugus ir tuomi suardė darbiečių eiles. Apart to, staiga iškylusi finansinė audra daugelį atbaidė nuo Darbo partijos ir nustumė į dešiniųjų pusę.

Greitu laiku bus sudaryta nauja valdžia, kurion įeis 470 konservatyvių, 62 liberalai ir 13 darbiečių — MacDonaldas pakeičė. Priešaky jos atsistop p. MacDonaldas. Nespėjus paskelbti rinkimų rezultatus, jis išleido atsisveikimą, kur užtikrino, jog busima valdžia nebus partinė, bet "nacionalė"; darbininkų reikalai bus apsupinti.

Tačiau kyla klausimas kaip ilgai užsilaukys MacDonaldas. Kol konservatyviai neturėjo didžiumos, jis buvo geras. Dabar laimėję milžinišką didžiumą, jie ji išspirs lauk ir pastatys savo žmogų. MacDonaldo padėtis yra sunki. Per visą savo gyvenimą kurė ir stiprino Darbo partiją; kovojo už jos idėjas, bet štai atėjo momentas ir viską pats savomis rankomis išgriovė.

Konservatyvių laimėjimu mums nėra ko džiaugtis. Budami valdžioje jie eina išvien su prancuzaus ir bijosi paliesti Versalės taikos traktato. Darbo partija ir liberalai yra priešingi prancuzų imperializmui; atvirai stoja už pakeitimą Lenkijos sienų ir panaikinimą arba sumažinimą karo skolų.

Naujoji Anglijos valdžia, beabejo, įves muitus ir žymiai pakenks Lietuvos užsienio prekybai. Taigi iš kurios pusės nežiurėtumėm, politinės permainos Anglijoj daug gero nežada.

P-NAS BAČIUNAS GRĄŠINA SANDARAI TEISMU.

Vienas kandidatų į SLA. prezidentus p. J. Bačiūnas, per savo advokatą E. Bohac prisuntė pareikalavimą atsaukti kas buvo parašyta apie jį "Sandaros" Spalio 16 d., š. m. laidoje. Keista, tačiau, kad p. Bačiūnas savo uždavinio atsekimui pasirinko svetimtautį advokatą, kuomet čia yra pakankamai lietuvių. Bet svarba ne tame.

Rašydami minėtas pastabas apie p. Bačiūną, mes neturėjom nė mažiausio noro jį įkrimiuoti. "Sandaros" pasakymas, kad p. Bačiūnas: "negalėtų vadovauti SLA. organizacija, del paprastos priežasties, kad jais mažai kas pasitikti" paliėčia tik jo asmeniškus sugebėjimus ir politinę kryptį.

SLA. prezidento pareigoms jis nėra kvalifikuotas ir neturi patyrimo kaip vadovauti organizacijoms. Musų žiniomis, jis įstojo SLA. vos trys metai atgal ir savo veikimu njekur nepasirodė. Ar gi galima įtikėti tokiam asmeniui likimą didžiausios lietuvių organizacijos pasauli?

Ješkodamas sau paramos p. Bačiūnas nusikraustė pas tuos elementus, kurių nusistatymas nesutinka su didžiausia tautinės sriovės Amerikos lietuvių. Toji "valstybinė" sriovė, matyt, pasirinko p. Bačiūną savo dvasios vadu ir jo laimėjimas būtų jos laimėjimu. Tą mes skaitome kenksmingu reiškinium ir visomis pajėgomis stengsimės prie to neprileisti.

Asmeniška mes nieko neturim prieš p. Bačiūną. Jis gali būti atsakantis biznierius, bet tuom pat laiku visiškai netikti SLA. prezidento pareigom. Ir mes tiesiog stebimės jo nepaprastom pretenzijom.

Apžvalga

SUSILAUKĖM LIETUVIŠKOS ENCIKLOPEDIJOS.

Šiomis dienomis pasiekė mus pirmoji Lietuviškos Enciklopedijos knyga. Peržiūrėjus nuo pradžios iki paskutinio puslapio, galime padaryti išvadą, kad šis didysis mokslo veikalas pradėtas rimtai ir nuodugnai. Jame tilpsta įvairių mokslinių žinių, istorijos faktų ir pan. Mums ypač yra svarbu informacijos apie Lietuvą, kurių negalime rasti angliškose enciklopedijose. Keiliatas aprašymų tilpo ir apie Amerikos lietuvius. Pav. 64 pusl. paduoda Dėdės Šerno-Adomaičio biografiją ir paveikslą.

Tai tik pirmutinė Lietuviškos Enciklopedijos knyga. Jų bus keli desėtkai, o gal net ir visa šimtinė. Pasak leidėjų, imsią net kelis metus užbaigti šį darbą. Vyriausiu enciklopedijos redaktorium yra prof. Vladoas Biržiška.

VIENAS KITĄ GAUDO

Bolševikų spauda nuolat prikausioja SLA. Pildomos Tarybos nariams, kad jie per daug išleidžia kelionėms. Bet kiek išelkvoja pinigų p. Andriulis, Bimba, Zalokas ir kiti, kurie bastosi su propaganda iš vienos kolonijos į kitą.

Brooklyno "Laisvė" skaitome štai kokį manifestą:

"Sekantį nedėdienį, lapkričio 1 d., 2 val. po pietų, rengiama didelės prakalbos. Kalbės d. V. Andriulis iš Chicago. Prakalbos

bus Lietuv. Tautiškoj salėj, 928 East Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visi lietuviai darbininkai dalyvaukite. Pruseika savo neva prakalbose čia pripasakajo visokių nebutų dalykų. Šiose prakalbose kaip tik bus gerai ir tai atsakyta. Pruseika pastaruoju laiku dirbo prie "Vilnies" ir d. Andriulis geriausia žino jo darbus, kaip jis pradėjo organizuoti skloką ir tt.

Tai bus labai svarbios ir nepaprastai įdomios prakalbos. Philadelphijos ir apilinkės lietuviai darbininkai dalyvaukite."

SLA. Pildoma Taryba suvažiuoja tik sykį ir tris mėnesius; bolševikų agitatoriai juda visą laiką. Ši kartą jie sekioja p. Pruseiką, kuris tikriems maskviečiams yra it dieglys pašonėj.

KAIP ŠELPIAMI BEDARBIAI.

Pasaulio istorijoj dar nėra buvę taip skaitlingos, pastovios bedarbių armijos, kokią matome dabar Amerikoj ir Europoj. Sušelpimas bedarbių yra svarbus klausimas. Anglija, Vokietija, Italija, Austrija, Šveicarija turi įsteigusios specialius fondus, į kuriuos priverstinai turi mokėti darbininkai, darbdaviai ir valstybė.

Kita grupė šalių: Lietuva, Prancuzija, Belgija, Čechoslovakija, Finlandija ir Sąvienytos Valstijos bedarbius šelpia iš suaukuotų gera valia pinigų. Suprantama, aukos neilgai gali plaukti ir pav. Amerika galvoja apie kitokias priemones apsupinimui penkių milijonų bedarbių.

IR LATVIJOJ LENKAI "SKRIAUDŽIAMAI".

Savo laiku Lenkija svajotoj atsistoti priešaky Pabaltijos valstybių ir galutinai izoliuoti, atskirti Lietuvą. Šis gudrus planas gal but ir pasisekė, tik neišmanėliai latviai susipyko su lenkais. Varšuvos laikraščiai tikrina, jog tas įvyko acių lietuvių intriguoms.

Prieš pat seimo rinkimus Latvijoje gyvenanti lenkai pradejo, taip sakant, priešvalstybinį veikimą, kuriame jie yra pakankamai įgudę. Latvijų valdžia greit viską susekė ir uždarė lenkų organizacijas, laikraščius; užgynė laikyti lenkiškas pamaldas ir tt. Tokio smugio jie nesitikėjo iš "draugiško" kaimyno. Matyt, jau ir kiti pradeda suprasti Varšuvos politinius "trikus".

FOPULIARUS SLA. KANDIDĀTAS.

Laikinoj Lietuvos sostinėj Kaune maž-daug jau išrištas klausimas, kas bus SLA. prezidentu. Šaulių organas "Trimitas" rašo:

"Amerikos lietuvių susivienijimo didžiausias rūpestis, kas, butena išrinkti į vykdomąją SLA. Valdybą naujiems rinkimams atėjus. Labai populiarus kandidatūra į SLA. pirmininkus J. J. Bačiūno neseniai aplankiusio Lietuva."

Katalikų bažnyčia žino, kas pateks į dangų, o "Trimitas" — "atspėjo", kuris SLA. kandidatas yra populiaringiausias. Tai tikrai pataikė pirštu į dangų.

Praeitin Pažvelgus

P. Daniušis.

Tąsa
Vilniaus Seimas.

Nors Lietuvos liaudis visokiais prietarais penima, vienok tautinis susipratimas sparčiai žingsniais žengia pirmyn. 1905 metais, kada rusai pralose karą su japonais, Rusijos liaudis pamatė, kad Rusijai nėra jau taip galima ir tą silpnbę matydami, kaip Rusijos liaudis pradėjo bruždėjimą prieš carą ir gerokai įsiisubavus, caro sostui vis didesnius reikalavimus statė.

Revoliucinis padėjimas apėmė visą plačiąją Rusiją, nuo nepasiliko ir pavergtosios tautos, tame skaičiuje ir Lietuva. Revoliucinėms bangoms bebanguojant, aušrininkai nesėdėjo sunėrę; jie jau išlindė iš pogrindžių, viešai išdriso sukelti į Lietuvos valstiečius ir darbininkus, kviesdami kaip įmanomai buti pasirodusiais stoti į bendrą darbą — į revoliucionierių eiles.

Tuom tarpu aušriečiai rengėsi prie sušaukimo visuotino Seimo. Aušriečiai atspausdinę desėtkus tukstančių brošiūrėlių, kuriose buvo nušviečiama momento svarbumas pareiškimai Lietuvos tautos troškimą, tautinės laisvės. Brošiurose buvo kviečiama vykty į Didįjį Vilniaus Seimą, kuris įvyks 1905 m., gruodžio 5 dieną. Lietuvos sąmoningoji visuomenė, išgirdusi tautos pranašų šauksmą, matė kas tik ką dirbo ir apimti revoliucinio upo, skubinosi į Didįjį Seimą. Prieš dieną atidarant Vilniaus Seimą, Vilniaus miesto gatvės pripildė įvairiausių publikos, nes visi, kurie tik turėjo pajėgumo, visi važiavo seimam. Tenais matėsi: daktary, advokatų, kunigų, miesto amatnikų, bet didžiausią daugumą sudarė valstiečiai ukininkai.

Reikia tik įsivaizdinti, koks revoliucingumas buvo apėmęs visus Vilniaus Seimo dalyvius, kad jie Vilniuje, pačiame administracijos centre, kur general gubernatorius, sprauininkų, urednikų, ir kt. Dumų, kaipo revoliucinio judėjimo padarą ir rinktiems rusų liaudies atovoms prisiejo bėgti užsienim. Tai taip baigėsi caro sirdingumas Rusijos liaudžiai ir taip pasibaigė Vilniaus Seimo nutarimų realizavimas.

Bet 1905 metų revoliucija paliko gilius pėdsakus, jog ir mes lietuviai atgavome spaudą, gavome teisės daryti susirinkimus, kas palengvino ir greitino prie galutinio tikslo, prie Vilniaus Seimo nutarimų įgyvendinimo.

Vilniaus Seimas ir jo nutarimai liko Lietuvos liaudžiai lig koks šviturys, į kurį Lietuvos liaudis žiu rėjo ir jautė tautos laimę Vilniaus Seimo nutarimams ir nuo pat Vilniaus Seimo iki ne priklausomybės paskelbimo dienos, Lietuvos liaudis gyvenom Vilniaus Seimo nutarimų mintimis.

(bus daugiau)

Pastabos

Turtingam vistik gerai. Sulig patarlės ir dangaus var tai jiems atdari. Tas pats ir su p. Fortunantu Bagočium. Nežiurint, kad visa Amerikos lietuvių iševija skeptiškai žiuri į tokius ponus.

Taipgi SLA. nariai dar neužmiršo tų laikų, kada jis buvo prezidentu, ir kada reikė jo šaukt specialią seimą, kad prašalinus netik iš prezidento vietos, bet iš susivienijimo. O, žiūrėkite, "Naujienu" Nemunas parašė psalmas apie tą patį Fortunantą ir siulovėl jį prezidentus. Bet neužilgo pamatysime, kaip susivienijimo nariai ir tą blofą pažiūrės.

Tas "N." Nemunas visgi "mandras" vyras. Jis patarė Bagočiui, kad pinigų nemėtytų dėl nutildymo tautininkų, geriau lai išmeta juos tiems, kurie už jį psalmas rašo: alla Nemunui.

Amerikos lietuvių judėjime eina didžiausias nerimas, ypačingai vidurinėj srovėj. Bet tas nerimas kyla ne iš kokių ten principinių skirtumų ar partijinių varžytinių, bet del paprasčiausio dalyko — dolerio.

Lietuvos perversmininkai sutikę Amerikos lietuvių demokratijos, emė meilitis prie atskirų asmenų, t. y. prie tokių, kurie už dolerį ar kokį ten pažadėjimą gali savo įsitikinimus kas dieną pamainyti, kaip čigonas kumele. Ir tie gaivalai dabar gadinama Amerikos lietuvių organizacijų gerą nuotaiką, kad pasigerinti savo ponui ir kiša savo naugus net prie tokių organizacijų, kaip SLA. O ką Amerikos lietuvių liaudis turi daryti su ta agentėlių akcija? Daugiau nieko, kaip pasakyti: še lauk visi!

Kiek matote SLA. nominacijose dalyvaus trys "tikiečiai" du demokratinio nusistatymo ir vienas fašistų — dolerio garbintojų. Šie rinkimai bus geras išbandymas, ar ištikrujų demokratija atgyveno savo dienas.

"Vienybė" patalpino savo skiltyse Lietuvos "žurnalistų" atvaizdus ir į juos žiurėdama sako: ot kad daugiaus tokių vyrų Lietuva atsiųstų. Tur but jie atvežė "Vienybėi" "sandėvių", nes kitaip vargiai "V." turėtų drąsos tokius "vizitorius" girti, kuriems Amerikos lietuviai atsuko jiems nugarą. Tų "žurnalistų" vizitas yra panašus p. Adomaičio vizitui.

Suėmė uodegų piauistytoja

Vainutas, Tauragės apskr. iš miestelio grįždami keli ukinkininkai pasigedo arkljo uodegų, kurios kažkieno buvo miestelėnustriuktinos. Tik kitą dieną arkljo uodegų mėgėjas buvo suilaikytas Naumiesty. Pasulaikytajį rasta maišas su 50 arkljo uodegom. Piktadaris, pasirodo, esąs iš Vainuto ir daug kam pažįstamas.

Mano Kampelis

Rašo Padnackas

BEGARSINDAMAS katalikiško dienraščio vaju, South Bostono "Dar-kas" šale iščiuoja dar šitokią litaniją: žiūms gimė Kudikis ir mums duota Sunus, ir Jo viešpatavimas padėts ant Jo peties; žis bus vardu: Stebėtinas, Patarėjjas, Galingasis Dievas, Busimojo amžiaus Tėvas, Raibybės Kunigaikštis...

IDOMU žinot, ką tas viskas turi bendro su laikraščiu arba rinkimu skaitytojų. Jeigu "Dar-kas" istikro turi užpakaly tokią stiprią pajėgą, kaip "Busimojo amžiaus Tėva", tai kam čia rupintis pasaulio mažmožiais ir jėskoti sau rėmėjų? Sėdėk ramiai, kaip Dievo ausy, o priešai bus nugalėti.

LENKAMS vėl didelis nepasisekimas. Pralaimėjo bylą su Dancigu. Šis miestas tapo atskirtas nuo Vokietijos ir padarytas laisvu, kad suteikti Lenkijai išėjimą į jurą.

Ginčai iškilo, kuomet lenkai bandė ekonominiai ir politiniai varžyti Dancigą, kuris ir kreipėsi į Tautų Sąjungos komisiją.

HARTFORD, Conn. įvykusi SLA. konferencija buvo reikšminga savo skaičium ir upu. Nesvarbu balsavimų pasekmės: jos gali pasikeisti kuomet reikės rimtai paduoti balsus. Svarbu yra tik, kad žmonės pasiryžę dirbti ir saugoti organizaciją nuo išorinio ir vidaus priešo.

Šiam suvažiavime vadovavo rytinių valstijų sandariečiai.

VIENAS Chicago lietuvis bijodamas, kad banke nežūtų jo pinigai, ištraukė kelius tukstančius dolerių ir paslėpė namuose.

Ką Turime Rinkti į SLA. Pildomą Tarybą

St. Gegužis, J. Grinius ar kuris kitas?

Su lapkričio mėnesio pradžia, SLA. nariai pradės nominuoti savo organizacijai centro valdybą arba Pildomąją Tarybą. Daugely kolonijų buvo įvairių pasitarimų dėl kandidatų tinkamumo ir visur reiškiasi gana skirtingos mintys. Vienur matosi kiek rimtesnio susirūpinimo, kitur išimtinai politikavimas ir asmeniškumas.

Kandidatai į prezidentus daugiausiai figuruoja: Grinius, dabartinis prezidentas S. Gegužis ir trečias vienybičių užsispyrimu norima įstatyti Bačiūnas. J. Grinius yra senyvas džentelmonas vyras ir pilnai užsitarnavęs garbingos vietos. Bet žiūrint į šiandienines gyvenimo sąlygas Amerikoje ir į SLA. padėtį ir jo ateitį, SLA. nariai privalo dar vienam terminui išrinkti p. Gegužį ir štai dėl ko:

S. Gegužis prezidentaudamas eiles metų, visuomet atsidavusiai dirbęs, yra taip sakant, sukęs su mūsų organizacija. Jis žino visų reikalų eigą ir visas kitas smulkmenas, kurios dažnai didelę rolę sušlošia. Gi naujam įėjus ir pradėjus praktikavimo darbą, šiame kringtam momente, nėra jokios abejonės, bus neišviamų klaidų ir prisieis

Pradžios kiek laiko, eina pažiūrėti pinigų ir žmogus kuo nenuvirto pamatęs, kad dėžė tuščia ir doleriai dingę. O tas bankas dar iki šioliai atdaras. Perdidelė baimė nėra sveika.

AMERIKOS republikonų partija surado blogų laikų kalbininkus. Nacionalio komiteto pirmininkas p. Lucas pareiškė, jog kaltininkais yra demokratai, kurie nuolat agituoja ir ardo biznį.

Savo laiku vienas lietuvių katalikų kunigas tvirtino, jog visų blogybių priežastis yra bedievių spauda.

ITALIJOS diktatorius Mussolini atvirai pareiškė, kad Vokietijai turės būtina gražinta atiduotas lenkams žemes.

Visų suiručių priežastis esanti vokiečių-lenkų konfliktas. Koridorių reikia gražinti Vokietijai ir paliuosuoti ją nuo didelių mokesnių.

Tą patį kalba Amerikos senatorius W. Borah.

MUSŲ spauda pilna ginčų. Vieni smerkiame kitus, dažniausiai dėl mažmožių. Bet ką naudingo šandie aptariam? Kokius tikslus statome prieš save? Jeigu laikai yra prasti, tai dar nereikia, kad turėtumem visko išsižadėti.

Yra kolonijų, kurios daugiau atlieka tautinio darbo negu kada nors pirmiau.

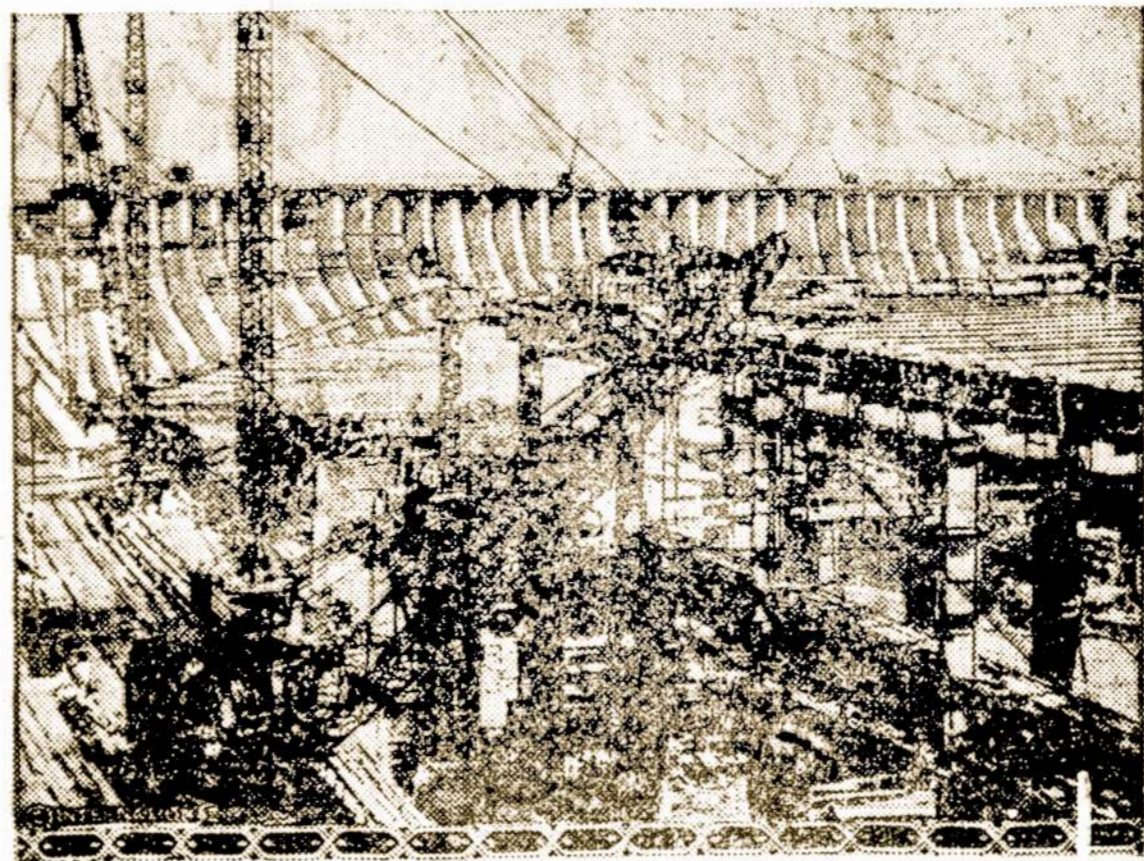
GARSUSIS Chicago "gengsteris" Al. Capone tapo nužudytas vienuolika metų kalėti už nemokėjimą federalių takų.

Reikia stebėtis, kad valdžia pasmerkia butlegerius, bet kuomet tieji padaro pelno, tai ir ji norėtų pasidalinti.

nukentėti pačiai organizacijai. Yra neužginčijamas faktas, kad šiame kringtame momente organizacijos vairą pavedus naujam žmogui būtų žaizlas su ugnim ir nemažiau pavojinga, kaip jos atidavimas komunistams. Nesivadovaukime mūmuse politikierių sukeltu upu, bet vadovaukime gyvenime patirtais faktais, kad gyvenimo rykštė skaudžiai nenuplaktų.

Atsimename praeitį eilę metų, kada organizacijai grūmojo pavojus iš bolševikų pusės. Jos suardymui pavojus grėsė kas dieną. Kad iš to pavojaus gelbėti, p. Gegužis kelias atvejais buvo prašomas kandidatuoti ir gelbėti organizaciją. Jis neatsisakė to padaryti, nors už tai jam prisiejo panešti biauriausių šmeižtų iš komunistų pusės. Jis prieš tas biaurias atakas stovėjo pirmoje eilėje ir viską išnešė ant savo pečių.

SLA. nariai, pats žmoniškumas iš mus reikalauja, kad parodytume, jog mokame įvertinti savo atsidavusius vadus, o ne purvu drėbti jiems į veidą. Balsuodami už p. Gegužį kaip tik tą parodysim. Teko dalyvauti keliose rytinių valstijų SLA. veikėjų konferencijose ir visur rimtai apkalbėjus buvo mintis, kad už p. Gegužį tinkamesnio su patyrimu nesimato, kuris or-

Didžiausia Hydro-elektrikos dirbtuvė pasaulyje, kuri yra baigiama statyti Rusijoje, ant Dniepro upės. Užpakaly matosi milžiniška užtvanka ir damas.

ganizacijos vairą tinkamiau valdytų. Pakeitimo klausime pasidarė tik viena išvada, kad tą padarius nenumatoma joks organizacijos labui laimėjimas, tik patenkinimas užsispyrimo ir politikavimo. O tas organizacijai kaip tik ne-naudinga, bet blėdinga. Man rupi organizacijos gerovė ir ateitis. Užtai aš stoviu už p. Gegužį, ką tikiu didžiuma S. L. A. narių irgi padarys.

Bačiūno klausimas turi būti pamirštas. Tas žmogus visuomeniniam judėjime niekur neveikė ir visuomeniniuose bei tautiniuose reikaluose nei darbu, nei finansais nėra žinomas. Farmeriavimas ir kulturiniame gyvenime, 22,000 narių organizacijos vadovavimas yra du skirtingu dalyku. Už jį prisispjrusiai agituoja "Dirva" ir "Vienybė". Mat Karpavičius pas Bačiūną važiuoja golfa lošti ir buna pavaišintas, o vienybiečiai iš to turi biznio. Bačiūnas gali būti pavyzdingas ūkininkas-biznieri, bet ne SLA. prezidentas.

Vice-prez. urėdas nėra tiek svarbus. Kandidatus galima pasirinkti kuris kam patinka. Sekretoriaus urėdas irgi svarbus. Saipriausiais kandidatais numatoma Jurgeliutė, V. Nikas ir Čekanauskas. Šiame klausime nesijaučiu drąsos ką sakyti, nes nenoriu suklysti. Čia reikia gana rimtų išvadų ir jas lai padaro didžiūmos noras. Aš stoviu už Jurgeliutę.

Į išdininkus stiprus kandidatai: Tareila, Gugis ir Lopato. SLA. nariai šį kartą privalo stovėti ir išrinkti p. Tareilą. Prieš p. Gugį nieko blogo pasakyti negaliu. Jis yra gerbtinas žmogus. Bet kadangi yra profesijoj advokatas, užlaiko net kelis ofisus ir užimtas savo profesijos reikalais, tai dažnai SLA. reikalai nukentė. Yra daug nusiskundimų dėl suvėluoto pašalpų ar pomirtinių išmokėjimų ir kitų su jo ofisu surištų reikalų atlikimo. Tas organizacijai labai kenksminga, nes toli nuo centro gyvena. Pagalios kelio liešos ir sugaištys daug kainuoja.

Tareila gyvena visai arti centro ir pilnai savo darbais to yra užsitarnavęs. Jį išrinkti bus spartesnis reikalų atlikimas ir taupumas. Tikiu, jog SLA. nariai jį ir išrinks.

Daktaru-Kvotėju tinkamiais yra Dr. Jonikaitis ir Dr. Puskunigis. Abu geri ir tinkami tai vietai.

Iždo globėjais yra tinkamiausi: dabartinis Januskevičius ir energingi ir darbštūs: S. Mockus, J. Sekys ir J. Dvareckas. Jie bent kurie yra labai naudingi būti organizacijos centre.

Tad SLA. nariai, vadovaukimės rimtumu. Jausmus ir politiką padėkime į šalį. Nėminkime per daug drąsos daryti praktikavimo žygius, nuo ko galime nukentėti. Ką per eiles metų energingu darbu sukūrėme, tą per kelias minutes jausmo pagauti, neapgalvotu žygiu galime sugriauti. Nedasilėiskime prie to.

K. J. Paulauskas.

Jul. Boks.

Dėl Kalendoriaus Reformu

Labai naujo kalendoriaus pora žodžių tarti noris, nes senieji kolendoriai nepatiko gaspadoriui.

visos šventės ir vardinės, kad jas kur trauktų devynios! rodos, daug jų prirašyta, bet kai žiuri, kas iš šito?

Čia mėnulio užtemimas, čia, žiūrėk, dangun ėmimas. Toliau minimas bloviščios ir visokios kitos "vieščios"...

O esmėj visai kas kita — žmogus rupinies kas rytą, nieko kito tau nelieka, kaip tai dirbti visą vieką.

Pažangesnis gaspadorius, nori tokio kalendoriaus,

SVEDU AMERIKOS LINIJA
IS NEW YORKO I KLAIPEDA
Per Sothenburgą
TRUMPAS KELIAS LIETUVA PER SVEDIJA

KALĖDŲ EKSKURSIJOS

Išplaukia iš New Yorko
S.S. "DROTTNINGHOLM"
Gruodžio 2 d. š. m.
M. L. "GRIPSHOLM"
Gruodžio 8 d. š. m.
Klauskite Kalėdinų cirkuliarių
Informacijų ir laivakorėjų kreipkies į vietinį agentą arba tiesiog į
SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago.

Numazintos į Abi Puses Kainos
Į KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ
\$179.00 Trečia Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai.
Viršmėnėta kaina dabar galėje ant visų mūsų laivų.
Del informacijų kreipkitės į lokalus mus agentus
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

kad gyvent butų malonu ir visur butų raudona.

Kad visi pasaulio monai butų žymima raudonai; mus žmogaus jau tokis budas, jis visokius gerbia cudus.

Mūsų žmogus yra doras, jisai laukia kalendoriaus. Nori šioj baisioj bedarbėj, pasišvesti Dievo garbei —

Pamąstyti apie dangų, pasvajot ramiai po langu, pamiegot, užkast, išmesti — žodžiu—šventą dieną švesti.

Antras pliusas mus žmogelio tai pagerbti krašto valią... Susikaupti, atsidusti ir nors valandą prisnusti —

Refermuojant kalendorių, čia pasiulyti jums noriu, dėlpažangesnių lietuvių, pagamint daug sukaktuvių.

Jeif kalbėti istikryjų, tai šventes visų šventųjų reiktų šitai išdelioti, kad galėtum paullioti!

Šandie Jonas, ar Motiejus, ryt Kėstučio jubilejus, serejoj Agneškos diena, taip ir einasi kasdieną...

Kožnas turim po globėją turim daugel jubilejų, kai pasiskaitai iš "...Aido", jubilejai mum prie veido —

Žodžiu, vienas patarimas, pažangus ir taip jaunimas;

aš su jais ilgai jau kenčiu. Gal daugiau duos Dievas [švenčių.

Laiškas "Sandaros" Red.

"S" Nr. 38 ir rugs. 18 d. yra įdėta "Pastabose str." su parašu K. Vns. Ten rašoma, kad pas mane rugp. 15 d. buvo kokia konferencija, bet išties tą dieną pas mane nebuvo jokios konferencijos.

Toliau K. Vns. rašo, jog p. Rudnikas pasakęs kad "redaktorius p. Valaitis tik del vardo redaktorium, o faktinai jis, p. Rudnikas, esąs. Čia pasakyta neteisingai, atatinka tik išmislams. Pp. Rudnikas su Pauža apsisotojo pas mane namkynei, bet jokios konferencijos nebuvo kviesta ir pasikalbėjimuose p. Rudnikas nėra išsitaręs aukščiau minėtų dalykų, nes visiems yra žinoma kokias pareigas eina p. Rudnikas ir p. Valaitis. Čia atrodo, kad K. Vns. turi asmeniškumus su p. Rudniku.

A. B. Stankus,
New Britan, Conn.

K. Vns Prierašas

Nesmagu kai atsitinka toki dalykėliai, bet aš parašiau aas pastabas apie p. Rudniką ir Valaitį nurodytais faktais toje pastaboje, kur kalbama apie demokratiškumą ir teisybę. Bet jei toje "nebuvusioje konferencijoje" nebuvo kalbama

apie p. Valaitį, tai labai atsi-prašau ir gailiuosi tai padaręs. Asmeniškumų tarp manęs ir Rudniko negali būti, nes mes ir nežinom viens kito asmeniškai. Bet štai ką esu girdėjęs apie tą "nebuvusią konferenciją". Rugp. 16 nunant SLA. 4-to apskrities piknike New Havene girdėjau iš New Britaino sandariečių, taipgi ir iš paties p. Stankaus, kad New Britaino buvo atvažiavę pp. Rudnikas ir Pauža. Prieš atvažiuosiant jie parašė p. Stan-kui laišką, kad šeštadienio vakare, rugp. 15 d. sušauktų žinomų lietuvių pas save pasikalbėti apie visuomeninius reikalus. P-as Stankus sušaukė kelioliką sandariečių ir pasikalbėjimuose pasirodė ginčų tautiniuose sandariečių klausimuose ir tokių ginčų, kad aš nei pirmiau ("S."nr.38), nei dabar nekartosiu, nes tie ginčai sugrįžus p. Rudnikui pas p. Stankų (Rudnikas buvo išėjęs iš tos "konferencijos") buvo suligta viešai neiskelti ir draugiškume viska palikti.

Aš labai gailiuos, kad mano trumpa pastaba padarė pp. Stankui, Rudnikui ir beabėjo Valaičiui nesmagumų, bet jei toki dalykėlei kartais gyvenime atsitinka, tai ir nevisada paslapytyje pasilieka. Ir jei suklydau, tai mea culpa.

K. Vns.

"SANDAROJE"
Garsinkitės

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygetes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatinę dėmę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill. Telephone Calumet 3277

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

HARTFORD, CONN.

Lietuviai ir ukrainiečiai bendrai minėjo Spalio 9-tą...

Vietos Vilniui Vaduoti sąjungos skyrius surengė bendrai su ukrainiečiais paminėjimą...

Programą pradėjo V. V. S. skyr. pirm. p. V. M. Čekanauskas...

Antru kalbėtoju buvo ukrainiečių atstovas kun. Alex Trystoy...

Sceniškas perstatymas

Programas baigtas perstant scenišką veikalą, "Lenkų Konspiraciją"...

Vaidinimas pavyko neblogai. Vaidintojais buvo šie asmenys...

Antras aktas dėjosi Vilniuje Lietuvos generaliniam štabe...

Gi trečiam akte, kuriam buvo vaizduojamas lietuvių lenkų karas...

aktu vaidintojai išskyrus gen. Zukauską...

Priimta protesto rezoliucija

Vakaro vedėjas p. Čekanauskas perskaitė anglų kalboje protesto rezoliuciją...

Abelnai, programas nors ilgas, bet buvo įvairus ir nenobodus...

Korespond.

NUOTRUPOS

Apie Spalio 9-tą — Kas stipriai na mūsų jėgas

Spalių 9-tą — smurtas prieš mūsų gimtąją šalį...

prinant Vilniaus Vad. S-gos skyrius, naujus steigiant ir platinant propagandą...

Šiemet spalio 9-tą pažymėjo keliolika mažesnių lietuvių kolonių...

Lietuvai atgavus nepriklausomybę — garbinami amerikiečiai lietuviai...

Lietuvai atgavus nepriklausomybę — garbinami amerikiečiai lietuviai...

kundžius: visų mūsų Amerikos lietuvių užduotis yra padirbėti...

Lietuvių bendradarbiavimo klausimu

Šiuo dalyku nuosekliai ir teisingai parašė p. Čekanauskas...

SLA. ir S. Gegužis

Paskaičius "Tėvynėje", 43 nr., A. Ramanauskas...

prastas darbininkas, eilinis SLA. narys, kaip ir mes visi...

Užsibaigus vasaros sezonui, mes gerai žinome, kad žmogui neverta liudėti, nežiurint ant kiek...

Vinciuas.

BINGHAMTON, N. Y.

Lietuviški šokiai. A. L. T. Sandaros 64 kuopa rengia linksmus lietuviškus šokus...

Užsibaigus vasaros sezonui, mes gerai žinome, kad žmogui neverta liudėti...

Todel Sandariečiai rengia labai linksmus lietuviškus šokus. Bus įvairių skanių ir saldių gėrimų ir užkandžių...

Rengėjai.

BRIDGEPORT, CONN.

Linksmas Balius. A. L. T. Sandaros 15 kuopa rengia didelį ir linksmą balių...

Broliai lietuviai ir lietuvaitės, nepamirškite atsilankyti į šį mūsų parengimą — linksmą balių...

Visus kviečia — Rengėjai.

Nauji Kalendoriai 1932 METAMS

Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių JONAS Kerdiejus

663 Fourth St., S. Boston, Mass.

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakorčių

AGENTURĄ

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą...

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų...

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką...

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo takų \$5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių takų \$8.00

Šis nupigūnimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpjūčio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus...

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, visas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

K. ŠIDLUSKO APTIEKA. Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės: 373 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Geverykų Krautuivė. 90 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS. Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atsčiai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Priėinamos kainos.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the Peace. 120 Marine Road, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4381

PETER BROTHERS COAL, WOOD & LUMBER. Geras Patarnavimas. 161 WASHINGTON STREET, WORCESTER, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIEUVIS GRABORIUS. SUTEIKIA GERIAUSI PASKUTINI PATARNAVIMĄ. Už pilną pagarbą galima apieiti su \$80 ir augėčiau už didelius. O už vaikus nuo \$29 ir augėčiau Patarnauja gračiau ir pigiau. OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS: 250 Broadway, So. Boston, Mass. Telephone So. Boston 4486

Skaitykite SANDARA

"SANDARA" tai veidrodys Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausias Amerikos lietuvių jėgas, taigi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

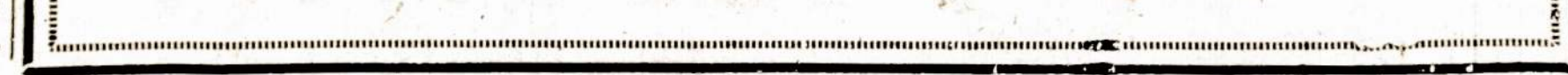
"SANDARA" kainuoja metams tik \$2.00. Idėkite į laišką du dolerių, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai", tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygy. O jei prisijusite Penkis dolerių pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams \$3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street,

Chicago,

CHICAGOJE

Labai Linksmas Vakarėlis.

Visų šventų "Halloween" vakare Spalio 31 d. Sandaros Svet. 3236 So Halsted St. yra rengiamas labai smagus vakarėlis.

Bus gera muzika, kuri griež lietuviškus ir angliškus šokius taip, kad po visos savaitės darbų ir rūpesnių, kiekvienas atsilankęs galės smagiai pasižinti ir pašlinksinti. Taipgi yra rengiami įvairūs žaidimai, kurie savo origanaliu lietuviškumu ir natūraliniu grožiu bei gracija nustebins ir palinksmins visus atsilankius.

Be šokių bus skani ir tam vakarui pritaikinta vakarienė, taip, kad tie kurie nevalgysite namie, galės prisivalgyti svetainėje, o tie, kurie namie valgysite, galės išsiti tai pada. rė. Ižanga.

Kviečia visus ALTS. 25 kp.

Ruta Gay Mergaičių Holloween Pramoga

Kas buvo, kas nebuvo, bet linksmumo netruko

Pereitame šeštadienį Sandaros svetainė buvo "užkariauta" Ruta Gay mergaičių.

Iš pat ryto jos dekoravo ir puošė sienas ir lubas pasitiktį piktašias dvasias. Kuomet aš staiga įkėliau koją į svetainę, tai net plaukai atstisojo ant galvos. Vieno pusėj kabo jo raganos kaulai (skeletonas), o kitoj — katės "zgroblai" ir taip išsiai.

Tačiau, nepaisant į tokias paveiklus, skaitlingas burys mergaičių labai linksmam praleido vakarą. Jos pačios vienos surengė ir atliko. Suaugusieji atėjo tik pažiūrėti. Atidukim jom užtai kredita.

—Burokas.

MIRĖ JONAS ALEKSANDRAVICIUS.

Zinomas visiem Chicagos lietuviams kaip ilgų metų darbuotojas Ponas Aleksandravičius staiga pasimirė sekmadienį, spalio 25 dieną.

Velionis buvo pirmininku didelio Keistuolio klubo ir nariu kelių kitų draugijų. Gaila, kad jis pasitraukė iš mūsų tarpo pačioj stiprumoj.

—Rep.

Gražus SLA. 36 kp. Jubilejinis Vakaras

Ivyksta šiam trečiadienį, lapkričio 4 d., Liet. Auditorijoje.

Visiems SLA. 36 kuopos nariams patartumem neatbutinai atsilankyti šiam trečiadienį, lapkričio 4 d. Lietuvių Auditorijoje. Čia bus surengtas gražus, draugiškas vakarėlis, paminėjimui 45 metų organizacijos gyvavimo.

Pirmiausia, apie 7 val. vak. prasidės reguliaris kuopos mitingas, kuris užsitys neilgiau kaip iki 8 val. Po to, turėsime

programą, kalbas ir užkandžius. Dainuos duetai, solo ir grupė Jaunosios Birutės mergaičių. Smuika gros A. Micevičius, kuris pastaruoju laiku gerokai pasistumė pirmyn. Kalbos bus trumpos ir žingiedžios. Oratoriais šį sykį pakviesti keturi: adv. K. Gugis, M. Vaidyla, Dr. A. Zimontas ir P. Grigaitis. Kodėl tiek daug? — paklauskite. Well, svarbus momentas. Daug kas yra prisiminti ir keturi liežiuviai, tai ne vienas.

Keliatas žodžių dar dėl užkandžių. Kuopos valdyba žada šį bei tą pagaminti ir pavaišinti svečius.

Neužmirškim atsilankyti, nes tokis malonus susirinkimas pasiliks mūsų atminty.

—Kvieslys.

Birutės Jubiliejus Šiam Sekmadienį

Iškilmingas vakaras 25 metų gyvavimo.

Sekmadienio vakare, lapkričio 1 dieną, Lietuvių Auditorijoje mūsų Birutė apvaikščioja savo 25 metų gyvavimo sukaktuvių jubiliejų, paruošdama tam tikrą, pritaikytą tom iškilimėm pramogą. Daug, rodos, nereikia kalbėti nei raginti kodėl į šį Birutės vakarą kiekvienas lietuvis privalo atsilankyti. Vien tik tenka priminti, kad Birutė per tuos ilgus metus tukstančiams lietuvių dainavo ir skleidė lietuvių dainą tarpe svetimtaučių, bei savųjų, teikdama visuomet geriausius koncertus, ko nei viena kita grupė žmonių neįstengė to padaryti.

Sekmadienio vakare mes išgirsim 1931 metų Birutę, kuri dainuos dainas, kurias dainavo 1907 metais. Tie, kurie tais laikais gėrėjosi, beabejo ateis ir dabar pasiklausyti ir pasigėrėti šių dienų Birute. Pasiklausyti kaip Miko Petrausko vietininkas, dabartinis Birutės vedėjas Mikas Yozavitas, kuriam tenka garbės prirėngti chorą šiam vakarui ir interpretuos tas mums visiems arti prie sielos liaudies dainas.

Bukim visi kaip 8 val. vak. Lietuvių Auditorijoje pasveikinti 1931 metų Birutę, kuri mini 25 m. prakilnios darbuotės mūsų tarpe.

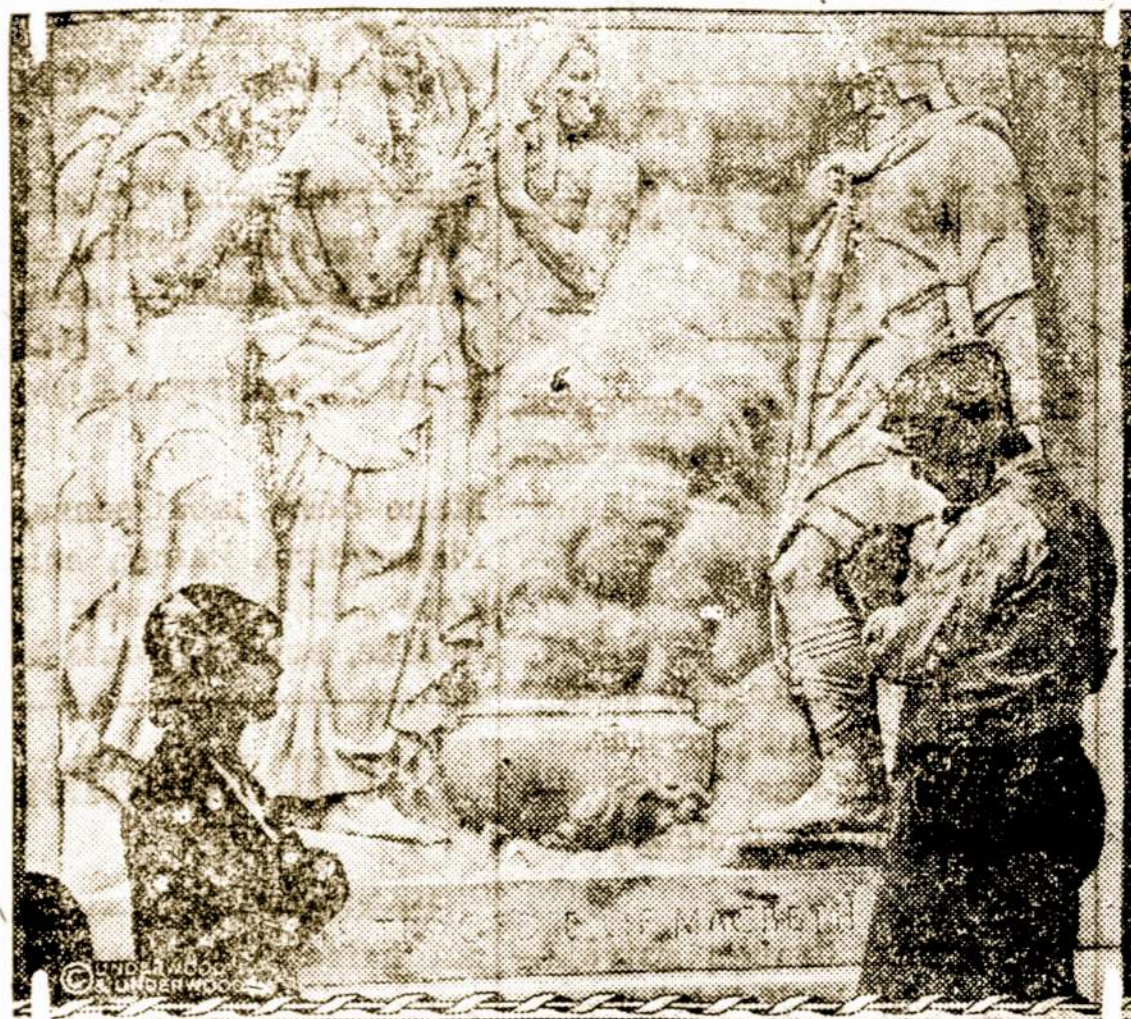
—M. R.

Pranešimas Kupiškėnų Klubo Nariams

Metinis susirinkimas ir valdybos rinkimas bus lapkričio 4 d., 1931 m., 8 val. vakare, Sandaros svetainėj, 3236 So. Halsted St. Visi, kurie priklausote klubui, bukite. Bus išrinkta valdyba ir visi nufotografuoti. Paveikslas bus pasiųstas Liaudies Namui. Reikale čerterio, mokesčių knygelėlių ir daug kitų svarbių reikalų, teks aptarti.

Padėka už auką.

Kupiškėnų Bendro Klubo

Skulptorius Garatti braižo Macbeto tragedijos sceną ant Shakespearo knygnyno išaukinių sienų, Washingtonė.

Amerikoj cenaro valdyba varde visų 800 organizacijos narių reikią nuosirdžią padėką advokatui F. J. Bagočiui, iš Boston, Mass., už prisiųstą auką liaudies namui \$10.

Kas bus sekantis su dešimke, su daugiau ar mažiau? Nes nuo 1932 metų liaudies namo projektas manoma pradėti vykinti.

Taip pat ačiū p. Aglinskui už paaukautas 20 baksų knygy iš jo galutinai likviduoto Darbo Zmonių Knygyno. K. B. K. A. bus nuskirta knygomis peržiūrėti ir sutvarkyti tam tikra komisija.

Siųskite pinigus ar knygas vardu Kupiškėnų Bendro Klubo Amerikoj, 3259 So. Halsted street, Chicago, Ill.

Jonas Kulis, centro sekr.

MUSŲ PAČIŲ REIKALAI

Vienas "Margučio" tepliorius klausia: "Kodėl sandariniai tautininkai skelbia savo obalsį kad mes lietuviai turim remti savuosius? Ar todėl, kad 'savieji' prasigyventų ir įsigytų turto, ir kada prasigyvena, kad vėl galėtų neapkęsti, kaip pav. p. Bachuną?"

Well, p. Bachuną mes negalim pavadinti savuoju, nes apie lietuvius jis mažai pašė ir savo farmoj sarmatinos kalbėti lietuviškai.

P-lė M. Hamann, čempionė melžime, skynimo kornų, sviesto mušimo, valgymo, valdymo traktorius ir abelno namų darbo.

kurie ligoninę atidavė svetimiams.

Lenkai buk atsisako pripažinti Haagos teismo nuosprendį.

Zeligovskio ir Pilsudskio šalininkai rengiasi pasielgti taip, kaip su Suvalkų sutartim.

Iš Kiauro Maišo

Nekaltų bernelių vakarienių mitinge buvo svarstoma "Sandarėj" tilpusi žinia, kad p. Vaišvila laukia savo šeimoj svečio. Daugeliui buvo neaišku, ką tas viskas reiškia. Tik vėliau prezidentui konfidencialiai paaiškinus, visi suprato ir sukėlė p. Vaišvilai nemažai ovacijų.

Nors jis ir pasitraukė iš nekaltų bernelių burio, vienok jam bus pasiųsta pasveikinimai.

Jeigu kada nors lietuviai ir ukrainiečiai susijungtų Amerikoj kovai prieš Lenkijos imperializmą, tai nemažai nuopelną tektų p. G. Lucui, kuris drauge su ukrainiečių dvasios vadu V. Avramenko rengia milžinišką vakarą Chicagos operos auditorijoje. Lietuvių laikraščių redaktoriai gaus po du bilietu uždyką. Tai geriausia priemonė juos kur nors patraukti.

Pikti liežuviai plakė, buk Lietuvos konsulas Chicagoj p. Kalvaitis nebegėž. Daugelis apgailėstavo, tame skaičiuje ir aš pats su pačia.

Bet p. Kalvaitis jau grįžo ir keliauna po savo pareigas. Kaip "gastinčių" jis paskyrė Jaunai Birutei dešimtį svarų

lietuviškų saldainių. O ką zidentus, sako, trauksis "Sausaugusi vyrai. Butų gerai lietuviškas...."

Chicagoj neceniai mirė laisvų pažiūrų veikėjas J. Aleksandravičius į bažnyčią jo budavo ir su pyragu neįkviesi.

Bet kuomet nemato ir nejučia, tai kitas dalykas. Gimnės nugabena bažnycion ir su šventomis apeigomis siūncia anan pasaulin, kur jis pats ne norėjo eiti. Laivės mirusiam nėra.

Kalbana apie laisę norisi priminti štai kas: P-nas J. Bačunas kandidatas į SLA. pre-

sekr. A. Vaičaitis.

V. V. K-TO PADEKA SLA. 122 KP.

V. V. Komitetas širdingai dėkavoja SLA. 122 kuopai už jos prisiųstą auką sumoje 1 dolerio.

Sekr. A. Vaičaitis.

Geriau Busite Patenkinti

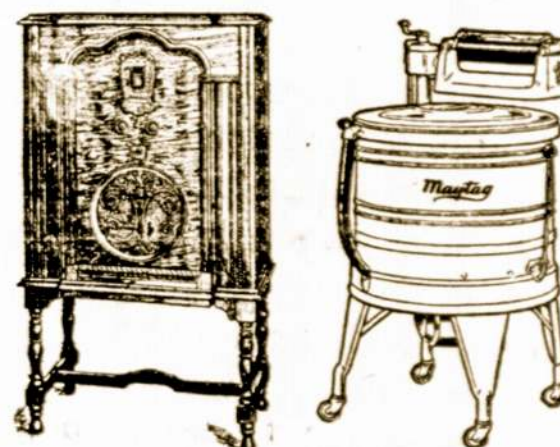
Jei Sau Radio ar Namų Reikmenis Pirksite

Peoples Furniture Co.

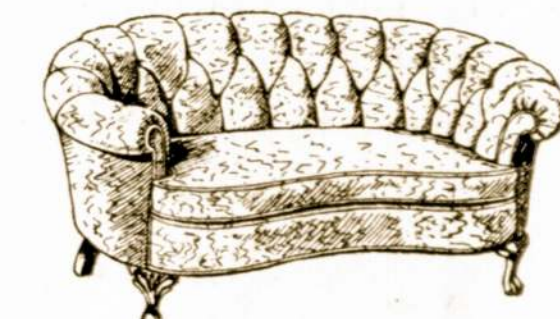
Didžiausiose Lietuvių Krautuvėse Amerikoj

Čia visuomet rasite plačiausį pasirinkimą parinktinių ir užtikrintų prekių, vien tik iš atsakingų išdirbysčių.

RADIOS
RAKANDAI
PIANAI
KAURAI
PEČIAI
PLOVYKLĖS

Saldytuvai, šlavikai ir visos kitos namų reikmenys ir papuošimai. Saugiai palyginę prekių rušis, patarnavimą, išmokėjimo budus, visuomet sužinosite, kad Peoples Krautuvėse yra geriausia vieta pirkti namų reikmenis.

Lengvų išmokėjimui pritaikoma prie pirkėjo noro ir išgalės.

Peoples Furniture Kompanija užlaiko ir operuoja nuosavą Parlor setų dirbtuvę, kame išdirbinėja vien tik atsakingai setus ir parduoda tiesiog vartotojams už išdirbystės kainas.

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Cor. Richmond St. Cor. Maplewood Ave.
TEL. LAFAYETTE 3171 HEMLOCK 8400

Šalin su Svetimais Dievais! Garbinkime Savuosius!

Šiandiena lietuviai yra daug nukentėję iš priežasties užsitikėjimo kitiems.

Remkite savuosius ir vieninkimės, atsilankydami į savo stiprią, visiems gerai žinomą įstaigą, kur gausite teisingą patarnavimą ir brolišką patarimą, tai yra į

UNIVERSAL STATE BANK

3252 South Halsted Street, Chicago.
(Kampas 33-čios ir Halsted)

Muzikos Žurnalas

MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mėnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylėtojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už \$1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja \$1.50. Dovanų dėdama "Margučio Kalendrorius", pilnas juokų, burty ir kitokių duralogijų.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekanciu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

BIRUTES

25-to Sezono Atidarymo KONCERTAS

Sekmadienį, Nov. 1, 1931
Lapkričio-

LIET. AUDITORIJOJ

Pradžia 7 val. vak. — Ižanga 75c. ir \$1. Visus kviečia BIRUTE.

Chicagoje

TOWN OF LAKE
Arestavo "chirurgą."

Perieitam penktadieny tapo areštuotas p. R. už praktika-vimą chirurgijos be leidimo. Tačiau trukstant kokių ten formalumų, vėl tapo paliuo-snotas.

Tyrinėjant paaiškėjo, jog "daktaras" visai bereikalo padarė viduriuos operaciją ir be to, dar budamas po įtaka kočio ten skystimėlio — "spi-ritus sanctus."

Tai matote kokių mes turi-me "smart" vyrų, tik nemo-kame jų įkainuoti. B.

RADIO PROGRAMAS

Paminėjimas 2 metų sukaktu-vių Lietuviškų programų laidimo

Pracito antradienio vakarė is stoties WGES, Peoples Fur-niture Kompanijos pastango-mis įvyko labai gražus ir ne-paprastas programas.

Programo išpildyme daly-vavo seniausi arba pirmuti-niai, pažymėtini radio daini-ninkai, kaip tai Kastas Sabo-nis, Akvilė Ančiūtė, Antanas Čiapas ir gerai išlavintas P. Sabonis vedamas maišytas kvartetas ir kiti. Apie jų dai-navimą nėra ką nei sakyti, nes per klausytojus jie yra pamylėti kaip vieni iš gabiau-sių mūsų radio dainininkų, kurie žino klausytojų jausmus ir kurie savo maloniais balsais dainuodami daugumai pagel-daujamas dainas, pilnai užža-vėja juos.

Reikia priminti, kad per-sią valandą buvo minima 2-jų metų sukaktuvės, kaip Peo-ples Furniture Co. nuolatiniai, kas savaitė leidžia šiuos pro-gramus. Tam tikslui pritaikin-toj kalbėj, tarp kitų gražių papasakotų įspūdžių, ka radio programai davė mum jį klausytojam, kalbėtojas už-girė ir aukštai komplimenta-vo Peoples Furniture krautu-vių nusistatymą duoti vien tik geresnio turinio mūsų dai-nas bei muziką. Tą savo už-duoti leidėjai iš laikė ir jiems priklauso didis kreditas už tai. Mums čia gyvenant kultu-ringoje šalyje, gyvenimas rei-ka lauja modernišku gyvenimo būdu, taip ir mes reikalauja-me aukščiau išvystyto meno, su kurio pagalba galėtume savo mintis, savo gyvenimą pastatyti pažangos aukštes-niame laipsnyje, Peoples Fur-niture kompanijos leidžiami radio programai ir teiki-mums.

Apert gražių dainų ir kal-bų, buvo ir gražios muzikos sugrota, kaip užprašymai nuo klausytojų. Šiuo sykiu juokdarys Čalis Kepurė pa-pasakėjo keliatą gražų ir juo-kingų anekdotų-juokų, kuris net pats negalėjo dasilaikyti nesijuokęs.

Programas baigėsi su lūd-na žinia, kurią pranešėjas pa-reiškė, kad jaunikaits Kazi-mieras Konradas, 20 metų amžiaus žuvo automobilio ne-laimėje. Išreikšdamas gilią už-uo lauta mirusio tėveliams, K. Sabonis sulainavo solo: "Kam užbert žemėm mūsų su nelį". Paskum sekė griaudinda vargonų muzika. Tai taip ir baigėsi šis 2-jų metų su-kaktuvių radio leidimo progra-mas, linkint klausytojams į-gauti gerus įspūdžius, dėko-jant civilizacijai, radio išradė-jams ir programų leidėjams —Peoples Furniture Kompa-nijai.

Pranas Vaišvila susilaukė sunaus.

Sandariečių neužmiršta at-lankyti ir garnys. Štai pereit-loj savaitėj Pranas Vaišvila, 4513 S. Wood St., susilaukė sunaus ir dabar džiaugiasi gražia dovana.

Pr. Vaišvila yra pirminin-ku Unity Klubo, kuriame pri-klauso keli šimtai narių. —Rep.

Klausia, kur p. St. Kodis.

Gero žmogaus vardas ilgai gyvena. Štai laike Vilniaus Dienos iškilmų Chicago Lietu-vių Auditorijoje, priema vie-nas žmogus ir klausia: "O kada kalbės p. Kodis?" Varg-as, nežinojo, jog p. Kodis; buyęs Vilniaus Vadavimo Ko-miteto pirmininku, jau antri metai kaip mirė. —M.

Sandaros 100 kp. Drau-giskas Vakarelis.

A. L. T. S. 100 kuopos drau-giskas vakarelis, Centro nau-dai įvyks šeštadieny, lapkri-tio 7 d., 8 val. vakare, Sanda-daros svet., 3236 So. Halsted St.

Kiek teko patirti; vakarelis bus nepaprastas. Apart mu-zikos, šokių ir užkandžių, bus visokių įvairumų, taip, kad kiekvienas galės smagiai laiką praleisti.

Įžanga tik 50c. Nuoširdžiai kviečia visus,

Sandaros 100 kuopa.

Ponai Grybai vaišino su Grybais.

Antradieny, spalio 27 d., netikėtai patekau pas pp. Gry-bus, kur radau ir daugiau svečių. Mat tą vakarą buvo komiteto pasikalbėjimas kas-

link rengiamo vakarelio.

Ta proga pp. Grybai pavai-šino su skaniais grybais. Man geriausia patiko, tai barščiai. Apgailėtina, kad kiti negavo. mat aš buvau pirmutinė.

P. Š—tė.

PS. 100 kuopos nariai ren-giasi dalyvaui 25 kp. vakarė-lyje in corpore. PS.

TELEGRAMAS

Paskutinis Pakvietimas

Visi dalyvaucime šiame še-tadienyje, 8 val. vakare, Sanda-daros svetainėje! Tai bus va-karas, apie kurį bus smagu prisiminti per ilgą laiką. Tai oūs kas tokio nepaprasto, tik kol kas dar norime palaikyti slaptlybėje. Tiek te pasakome, kad jeigu nenorite po laiko gailėtis — dalyvaucite.

K. KONRADO LAIDOTU-VES.

Praėjusį trečiadienį, spalio 28 dieną įvyko K. Konrado laidotuvės, kuriose dalyvavo apie tukstantis žmonių.

Iš namų 4341 Archer Ave. jaunos merginos nešė daugy-bę vainikų ir jauni vaikinai jaunuolio Kazimiero kuną.

I tautiškas kapines nulydė-jo 4 val. po pietų. Ten gra-borius Eudeikis pasakęs kele-tą žodžių paprašė pakalbėti p. Bagdoną, kuris apgailėsta-vo tokia stagią ir netikėtai Ka-zimiero mirti ir pareiškė gi-lios užuojautos jo tėveliams ir giminėms.

Gaili tėvai netekę savo su-naus, kuris kaip tik sulaukęs 20 metų sutiko nelaimingą mirtį. Jis buvo darbštus ir uo-lus mokinys ir lankė aukštes-nę mokyklą. K. Konrado mir-timi mes nustojomė dar vieno jauno žiedo.

Nors skaudančiomis širdi-mis ir nusiminimo apimti, pp. Konradai dėkingi p. Eudeikiui už jo gerą ir mandagų pa-

Garsinkitės "SANDAROJE"

tarnavimą ir visiems atsilan-kiusiems ir už jų užuojautos pareiškimą. —D.

Simas Kirvarpa.

Politinė Košė ir Samo-jedas

Žmonės toks jau elementas, Amžinai dėl ko nors kremtas. Seniau, jei karaliams upa,— Siuenci "vaiką", na, ir lupas!

Lupas austras, anglas, rusas, Dabar lupa prusą prusas. Jeigu jis bajoras, lenkas — Eiki prie tokio suslenkės...

Štai, sutinki draugą gatvėj,— Žydą, arba broį latvij,— Tu sakai: Ka kungs jautiesi! Jis tau balaų ranką tiesia.

Ir taip draugiškoj plotmėje, Jus žingsniuojat po Alėją. Jei vaikščiojant suskaud šoną, Traukias abu pas Urboną.

Jei politiką paliesi — Riesta daros visam sviete... Tada patarimas geras, — Stadionas "Pel-El" baras!

Arba eik ant gryno lauko, Duok, kad nebeliktų plauko! Mat, politika, tai daiktas, — Semk ausin, ir kriukis baigtas.

Mus epocha, tai epocha, — Net ir mirt neapsimoka, — Kasdien girdim krachai

[Kriziai, Čia Niujorke, čia Paryžiu!]

Vien tik pučas su skerdynėm, Smagios politguguzinės! Sako iš priežasties tokios, Žmonės virsia greit į lokius,

"SANDAROJE" Garsinkitės

Beethoveno Muzikos Konservatorija.

Pilnas ir nuoseklus moky-mas piano, vargonų, griežti smuiku, violenčele, skambinti mandoliną, gitarą ir tt. groti korneta, tramboną, klerineta, saxophonu ir tt. Moko patyrę mokytojai. Pamokos teikiama-os dieną ir vakare. Gera proga įsigyti diplomai, meda-liai ir kitoki garbės pažymiai. 3259 S. Halsted St. Chicago. Tel. Victory 1404.

Paimkite Gyduo-les su Savim
Šokolado apvėlti tabletai. Geri kaip ir skystimas. 98 ir 100 pakerėja. Pardsiduoda vaistinėse

Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound

Zonite

For pyorrhoea

Telegramos šiandien skelbia: Hooveris Berlyną gelbi... Londone panika biržoj, — Makdonaldas veržia diržą.

Musoliniui sako Grandi: — "Gal prapiaut politskilandį? Mums Balkanai — skanus [valgis]"...

Ir jie es, kol apsivalgys.

Mano dėdė, labai senas, Piauštydamis kampe balanas, Tarė sienon atsilošęs: "Vaikė, bus dar sviete košės!"

PARSIDUODA

PARSIDUODA — prieina-ma kaina 6 kambarių vasar-namis (cottage), su karšto vandens šiluma, vienam karui medinis garadzius. Dėl plates nių informacijų šaukit — Tel. Victory 4783

Parsiduoda Grosėnė.

Su 5 kambarių namo rak-andais. Parduosiu pigiai, — priežastį patirsite ant vietos. Kreipkitės, 3514 S. Emerald Ave., Chicago.

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicagoj arba į tolimus miestus — mūsų darbas užtik-rintas.

PRISTATOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nuzeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo į bile dalį miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą:

3244 So. Halsted St.,
Tel. Calumet 3399
Res. 828 W. 34th Place
Tel. Yards 3408

CHERATONE GYDUOLĒS Vidurių užkietėjimo priešas

Įvairių daržovių mišinys, kuris iš-valo ir pataiso vidurius. Šis vais-as išvalydamas vidurius pataiso apetitą. Jis yra rekomenduojamas dėl keptų pairimio, geltėgės ir tulžies sugedimo. Garantuojama pa-sosavimą arba sugrąžiname pinig-us.

CHEROKEE MEDICINE CO.

2110 S. Halsted St., Chicago.

REIKALINGI AGENTAI

KUPONAS:
Prašau prisiusti man iš anksto apmokėta \$2.50 Butelį 75 c. Butelį Regulario didumo Mėginimo didumo Pavarde..... Adresas..... Miestas..... vals.....

Phone Boulevard 2035 "Sveikin'lit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestu-vėms Bukietai. Specializuojame Laidotu-vėms Gėlėmis. 3324 So. Auburn Ave.

Universal Restaurant
Visuomet gausi švie-zius ir skaniai paga-mintus valgius. 750 West 31st Street. Netoli Halsted Street A. A. NORKUS, Sav.

GRABORIAI
Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas
J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDEJAI Didysis Ofisas 4605-07 S. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741 ir 1742 SKYRIUS 4447 South Fairfield Avenue Tel. Lafayette 0727 SKYRIUS 1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Tel. Cicero 3794 SKYRIUS 3201 Auburn Avenue Tel. Boulevard 3201

Ir Michalda šitaip šneka, Jau kitaip ir saulė teka. Todel gal apie Kalėdas, — Valdys svietaj samojedas...

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams. 3319 Auburn Av. Chicago

S. D. LACHAVICZ

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvsė kuopigia-siai. Reikalė meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užgandėdinti.

2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516 SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Mieste Ofisas 77 W. Washington St. Room 1502 Tel. Central 2978 Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn., Ktv., ir Subatos — 6 iki 9 val. 4145 Archer Avenue Tel. Lafayette 7337 Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS

10 South LaSalle Street Vakarais nuo 6 iki 9 valandai 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS 127 N. Dearborn St., Room 1011

Telefonas Central 4411 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų GYVENIMO VIETA 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1710

Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 So. LaSalle St., Room 2001 Telephone Randolph 0331—0332 Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0562 7—9 v. vak. apart Pandedelio ir Pėtnyčių

DAKTARAI

Phone Hemlock 2061

DR JOSEPH KELLA

DENTISTAS

Gas Extraction 6558 South Western Avenue

Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro Nedėliomis nuo 9 iki 12.

Rez. Phone Grovehill 1321 Ofiso Tel. Lafayette 4180

Dr. Vincent C. Steele

DENTISTAS

4180 Acher Av., šale Midland Bank Valandos: 10 iki 12 A. M., 1 iki 5 P. M., 6 iki 8 P. M.

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligu 4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą

Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

Ofiso ir Rezidencijos Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 West 35th St. (kampas 35-tos ir S. Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 1 iki 3, nuo 6:30 iki 8:30 Nedėliomis pagal sutartį

A. L. Davidonis, M. D.

4910 SO. MICHIGAN AVENUE Tel. Kenwood 5107

Valandos: Nuo 9 iki 11 valandai ryto; Nuo 6 iki 8 valandai vakare apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue

Virs Marshal Drug Store

Arti 47th Street

Tel. Republic 2236—Hemlock 2019

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS

2417 West 63rd Street (arti Western Ave.)

Tel. Victory 3687

DR. J. P. POŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 3133 South Halsted Street Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v., apart antradienio ir šeštadienio. Res.: 6504 South Artesian Avenue Phone Hemlock 2374 Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antradienį ir šeštadienį nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto. Rez.: 6640 S. Maplewood Ave. Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso Valandos: 10:30 iki 12 v. rytais 1 iki 3 val po pietų 6 iki 9 val. vakarais. Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais

Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257

Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA

Dr. M. T. Strikol'is

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Perkelė savo abu ofisus į naują vietą po numeriu 4645 So. Ashland Ave.

Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel.: Boulevard 7820 Namai 6641 So. Albany Ave. Tel.: Prospect 1530

Phone Victory 1:88

DR. M. ŽILVITIS

DENTISTAS 3243 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį 756 W. 35th Street. N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514

DR. A. J. ZIMONTAS

SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118

Ofiso valandos nuo 6 iki 8 v. vak.

DR. A. L. YUSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1900 So. Halsted Street

Rezidencija: 4193 Archer Ave.

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų. Norintieji ms visi reiki pažinti pabrūškinti

Phone Lafayette 6600

—Klausytojas.